EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.7.2013.
COM(2013) 539 final

2013/0260 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom u mjeri u kojoj se tiču odredbi Protokola koje spadaju u Glavu V. Dijela trećeg Ugovora o funkcioniranju Europske unije

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Svjetska zdravstvena skupština donijela je 2003. godine Okvirnu konvenciju o nadzoru nad duhanom (FCTC), čiji je cilj smanjenje broja smrti i bolesti povezanih s duhanom diljem svijeta na sveobuhvatan način. FCTC je do sada ratificiralo 176 država. EU je zaključio FCTC Odlukom Vijeća 2004/513/EZ od 2. lipnja 2004. ([1]).

FCTC-om se u njegovu članku 15. uviđa kako je uklanjanje nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, uključujući krijumčarenje, nezakonitu proizvodnju i krivotvorenje, bitna sastavnica kontrole duhana te se obvezuju ugovorne stranke na prihvaćanje i provođenje efektivnih mjera za uklanjanje nezakonite trgovine. Člankom 33. FCTC-a Konferenciji ugovornih stranaka pruža se mogućnost usvajanja protokola uz Konvenciju. Na temelju tih članaka, Konferencija ugovornih stranaka FCTC-a, na svojoj je drugoj sjednici u lipnju i srpnju 2007. odlučila uspostaviti Međuvladino pregovaračko tijelo za pregovore i izradu nacrta Protokola o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima (dalje u tekstu „Protokol").

Vijeće je ovlastilo Komisiju da pregovora o Protokolu u ime EU-a u svojoj Odluci od 20. prosinca 2007. Tom Odlukom izmijenjene su pregovaračke smjernice za FCTC s obzirom na Protokol. Smjernice za FCTC Vijeće je usvojilo 22. listopada 1999. i dopunilo 21. travnja 2001. Nakon pete sjednice, Međuvladino je pregovaračko tijelo odlučio preporučiti da se nacrt Protokola oko kojeg je postignut konsenzus uzme u obzir na petoj Konferenciji ugovornih stranaka FCTC-a. U skladu s time, na petoj Konferenciji ugovornih stranaka održanoj u Seulu u Republici Koreji usvojen je Protokol 12. studenoga 2012.

U skladu s člankom 43. Protokol je otvoren za potpisivanje ugovornim strankama FCTC-a u New Yorku do 9. siječnja 2014. EU bi trebao potpisati Protokol čim bude moguće.

Protokol se sastoji od temeljnih odredbi o kontroli lanca opskrbe duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju tih proizvoda (Dio treći: Nadzor lanca opskrbe). Zahtijeva se uvođenje licenciranja, jednakovrijednog odobrenja ili kontrolnog sustava od nadležnog tijela za svaku fizičku ili pravnu osobu uključenu u proizvodnju i uvoz i izvoz duhanskih proizvoda te opreme za proizvodnju (članak 6. – Licenciranje). Nadalje, zahtijeva se da svaka fizička ili pravna osoba uključena u lanac opskrbe duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju provodi potrebne mjere za zaštitu svojih potrošača (članak 7. – Dužna pažnja). Omogućuje se uspostavljanje režima za globalni nadzor i praćenje, u roku od pet godina od stupanja na snagu Protokola, koji bi se sastojao od nacionalnih sustava za slijeđenje i praćenje pod kontrolom stranaka za sve duhanske proizvode proizvedene ili uvezene na njihovom području (članak 8. – Nadzor i praćenje).

Ovi članci dopunjeni su odredbama o vođenju evidencija i o sigurnosnim i preventivnim mjerama, uključujući mjere protiv pranja novca te izvještavanje o sumnjivim transakcijama (članci 9. i 10.). Daljnje odredbe tiču se prodaje putem interneta, telekomunikacijskom ili bilo kojom drugom tehnologijom u razvoju (članak 11.), bescarinske prodaje duhanskih proizvoda i obveze provođenja učinkovitih kontrola nad duhanom i duhanskim proizvodima u tim slobodnim zonama, uključujući nemiješanje duhanskih proizvoda s neduhanskim proizvodima u vrijeme iznošenja iz slobodne zone (članak 12.).

U Dijelu četvrtom Protokola definira se ponašanje koje će biti utvrđeno kao nezakonito po propisima ugovornih stranaka (članak 14.) te se obvezuju ugovorne stranke da osiguraju da se

[1] SL L 312, 15.6.2004., str. 8.

fizičke i pravne osobe smatraju odgovornima za takvo nezakonito ponašanje, uključujući kaznena djela (članci 15. i 16.). Daljnje odredbe bave se plaćanjima pri zapljeni (članak 17.), postupanjem sa zaplijenjenim duhanom (članak 18.) te posebnim istraživačkim tehnikama (članak 19.). Dio peti Protokola sadržava odredbe o razmjeni relevantnih informacija među ugovornim strankama (članci 20. do 22.) o suradnji i uzajamnoj pomoći (kako upravnoj tako i zakonskoj u smislu kaznenih pitanja (članci 23. i 24. te članci 27. do 29.), o nadležnosti (članak 26.) te o izručenju (članci 30. i 31.).

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA

Koordinacija s državama članicama tijekom pregovora održala se u Radnoj skupini Vijeća za carinsku uniju te na lokalnim koordinacijskim sastancima tijekom sjednica Međuvladinog pregovaračkog tijela i međusjedničnih radnih skupina.

Europski parlament obaviješten je o ishodu pregovora.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

Protokol sadržava složeni paket mjera i pravila. Glavni je cilj Protokola doprinos sveukupnim naporima oko kontrole duhana borbom protiv svih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju. Cilj se ostvaruje s pomoću nekoliko paketa mjera koje su jednako važne i međusobno se nadopunjuju. Te mjere spadaju u nekoliko različitih područja aktivnosti EU-a koje bi se mogle podijeliti na sljedeći način:

(a) proizvodnja, predstavljanje i prodaja duhanskih proizvoda,

(b) usklađeno oporezivanje i povezana pravila,

(c) carinske kontrole i suradnja uključujući uzajamnu upravnu pomoć oko carinskih pitanja,

(d) usklađivanje kaznenih djela, pravosudne suradnje oko kaznenih pitanja i policijska suradnja.

Pojedine odredbe obično spadaju u jedan, ili u nekim slučajevima, više ovih naslova. Posljedično tome, EU ima vanjsku nadležnost za rješavanje tih pitanja. U nekim je slučajevima ta nadležnost isključive prirode u skladu s člankom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

U odnosu na naslov (a), Protokol sadržava odredbe obuhvaćene zakonodavstvom EU-a na temelju članka 114. UFEU-a o slijeđenju i praćenju i prodaji putem interneta te telekomunikacijskom ili drugom tehnologijom u razvoju.

U odnosu na naslov (b), Protokol sadržava odredbe obuhvaćene zakonodavstvom EU-a o neizravnom oporezivanju, osobito o licenciranju, vođenju evidencija, bescarinskoj prodaji, te upravnoj suradnji na temelju članka 113. UFEU-a.

U odnosu na naslov (c), Protokol sadržava odredbe obuhvaćene postojećim zakonodavstvom EU-a na temelju članka 33. i 207. UFEU-a o kontroli i mjerama provjere primjenjivima na međunarodni provoz ili prekrcaj duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju te na međunarodnu suradnju uključujući uzajamnu upravnu suradnju.

Protokol sadržava i odredbe o definiranju nezakonitog ponašanja koje stranke mogu utvrditi kao nekazneno ili kao kazneno djelo. Što se tiče nekaznenih djela, ona spadaju u aktivnosti EU-a u poljima opisanima pod naslovima (a) do (c).

Gore navedena pitanja spadaju u Glavu II. i VII. Dijela četvrtog i Glavu II. Dijela petog UFEU-a. Stoga, što se tiče odredbi koje ne spadaju u Glavu V. Dijela trećeg UFEU-a, Protokol bi trebao biti potpisan, u ime Unije,zasebnom odlukom Vijeća, koja je predmet odvojenog prijedloga.

U odnosu na naslov (d), Protokol sadržava odredbe obuhvaćene postojećim zakonodavstvom EU-a o usklađivanju kaznenih djela, suradnji u provođenju zakona i pravosudnoj suradnji oko kaznenih pitanja (Poglavlje 4. i 5. Glave V. Dijela trećeg UFEU-a). Glava V. Dijela trećeg UFEU-a pod posebnim je režimom jer Danska, Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u mjerama navedenima u toj glavi. No ipak, Ujedinjena Kraljevina i Irska imaju mogućnost sudjelovati u usvajanju i primjeni tih mjera.

Protokol sadržava odredbe o definiciji nezakonitog ponašanja koje ugovorne stranke mogu utvrditi kao nekazneno ili kao kazneno djelo, uključujući utvrđivanje odgovornosti kako fizičkih, tako i pravnih osoba. Što se tiče kaznenih djela, EU u tom području ima nadležnost temeljem članka 83. UFEU-a. Popis nezakonitih ponašanja uključuje i pranje prihoda od nezakonitih radnji koje se smatraju kaznenim djelom. Prema Okvirnoj odluci Vijeća 2001/500/PUP[2] od 26. lipnja 2001. o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima države članice osigurat će da se određena kaznena djela pranja novca sankcioniraju kao zločini.

Protokol sadržava mjere o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima (uzajamna pravna pomoć i izručenje). EU ima nadležnost u tom području temeljem članka 82. stavka 1. UFEU-a. Prema Okvirnoj odluci Vijeća 2002/584/PUP[3] od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, države članice mogu izdati uhidbeni nalog za određena kaznena djela definirana u Odluci, kao što su prijevara i sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji ako su ispunjeni određeni uvjeti. Okvirnom odlukom Vijeća 2003/577/PUP od 22. srpnja 2003. o izvršenju naloga za zamrzavanju imovine ili dokaza[4] u Europskoj uniji, utvrđuju se pravila prema kojima će države članice na svojem području prepoznati i izvršiti nalog o zamrzavanju koji je izdalo pravosudno tijelo druge države članice u okviru kaznenog postupka u svrhu osiguranja dokaza ili naknadnog oduzimanja imovine. Okvirnom odlukom Vijeća 2006/783/PUP od 6. listopada 2006. o primjeni načela međusobnog priznavanja naloga za oduzimanje[5] utvrđuju se pravila prema kojima države članice prepoznaju i izvršavaju nalog za oduzimanje na svojem području koji je izdao sud nadležan za kaznena pitanja druge države članice. Konvencijom koju je uspostavilo Vijeće u skladu s člankom 34. Ugovora o Europskoj uniji o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije[6] nadopunjuje se i olakšava primjena već postojećih instrumenata opisanih u njezinom članku 1. Uzajamna pomoć može se pružiti u postupcima koje vode upravna tijela u pogledu djela koja su kažnjiva prema nacionalnom pravu države članice koja podnosi zahtjev ili kojoj je zahtjev podnesen, ili oboje, na temelju toga što predstavljaju kršenje vladavine prava te gdje odluka može dovesti do postupka pred sudom koji je nadležan za određena kaznena pitanja. Uzajamna se pomoć može pružiti i u vezi s kaznenim postupcima i postupcima povezanima s kaznenim djelima ili prekršajima za koje pravna osoba može odgovarati u državi članici koja podnosi zahtjev.

---

2 SL L 172, 5.7.2001., str. 1.

3 SL L 190, 18.7.2002., str. 1.

4 SL L 196, 2.8.2003., str. 45.

5 SL L 328, 2.11.2006., str. 59.

6 Akt Vijeća 2000/C 197/01 od 29. svibnja 2000. kojim se u skladu s člankom 34. Ugovora o Europskoj uniji donosi Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima među državama članicama Europske unije, SL C 197, 12.7.2000., str. 1.

Protokolom se osiguravaju mjere o suradnji policije i carine u kaznenim stvarima koja spadaju pod nadležnost EU-a prema članku 87. stavku 2. UFEU-a. Odlukom Vijeća 2009/917/PUP od 30. studenoga 2009.[7] o upotrebi informacijskih tehnologija u carinske svrhe pravni je temelj za uspostavljanje i upotrebu Carinskog informacijskog sustava za pomoć državama članicama pri sprječavanju, istrazi i progonu teških kršenja nacionalnih zakona. Prema aktu Vijeća 98/C 24/01 od 18. prosinca 1997. kojim se , na temelju članka K3 Ugovora o Europskoj uniji, sastavlja Konvencija o uzajamnoj pomoći i suradnji između carinskih uprava[8], države članice pružaju jedna drugoj uzajamnu pomoć i surađuju jedna s drugom preko svojih carinskih uprava, radi sprječavanja i otkrivanja kršenja nacionalnih carinskih odredbi te progona i kažnjavanja kršenja zajedničkih i nacionalnih carinskih odredbi. Prekogranična suradnja dopuštena je Konvencijom za sprječavanje, istragu i progon kaznenih djela u slučaju nezakonite prekogranične komercijalne trgovine oporezivih dobara kojom se izbjegava oporezivanje ili se dobiva neovlaštena državna isplata povezana s uvozom ili izvozom dobara gdje je razmjer trgovine ili povezanog rizika s porezima ili subvencijama toliki da je potencijalni financijski trošak na teret proračuna Europskih zajednica ili država članica značajan (članak 19.).

Okvirnom odlukom Vijeća 2006/960/PUP[9] od 18. prosinca 2006. o pojednostavljenju razmjene informacija i obavještajnih podataka između tijela zaduženih za izvršavanje zakona u državama članicama Europske unije („Švedska inicijativa”) uspostavlja pravila prema kojima tijela zadužena za izvršavanje zakona u državama članicama mogu razmjenjivati postojeće informacije i obavještajne podatke na učinkovit i žuran način u svrhu provođenja kaznenih istraga ili obavještajnih operacija.

Članak 82. stavak 1., članak 83. i članak 87. stavak 2. stoga čine zakonski temelj prema Glavi V. Dijela trećeg UFEU-a za potpisivanje Protokola od strane EU-a.

[7] SL L 323, 10.7.2009., str. 20.
[8] SL C 24, 23.1.1998., str. 1.
[9] SL L 386, 29.12.2006., str. 89.

2013/0260 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom u mjeri u kojoj se tiču odredbi Protokola koje spadaju u Glavu V. Dijela trećeg Ugovora o funkcioniranju Europske unije

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

Uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno članak 82. stavak 1., članak 83. i članak 87. stavak 2., u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 5.,

Uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

Budući da:

(1) Vijeće je 22. listopada 1999. ovlastilo Komisiju za pregovore, u kontekstu Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), o Okvirnoj konvenciji o nadzoru nad duhanom (FCTC) i povezanim protokolima. To ovlaštenje izmijenilo je Vijeće 21. travnja 2001. u vezi s Protokolom o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima (u daljnjem tekstu „Protokol") 20. prosinca 2007. Pregovore je provela Komisija prema pregovaračkim smjernicama koje je usvojilo Vijeće i uspješno su završeni usvajanjem Protokola na petoj Konferenciji ugovornih stranaka FCTC-a i WHO-a 12. studenoga 2012. u Seulu u Republici Koreji.

(2) Zaključak FCTC-a odobren je u ime Zajednice Odlukom Vijeća 2004/513/EZ od 2. lipnja 2004. o zaključivanju Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom([10]), koja je uvjet da Europska unija postane ugovorna stranka Protokola.

(3) Protokol je značajan doprinos međunarodnim naporima za uklanjanje svih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima što je bitna sastavnica nadzora nad duhanom.

(4) [U skladu s člancima 1., 2., 3. i 4. Protokola (br. 21.) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Ujedinjena Kraljevina obavijestila je o svojoj želji za sudjelovanjem u donošenju i provedbi ove Odluke.] ILI [Ne dovodeći u pitanje članak 4. Protokola (br. 21.) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Odluke, ona za nju nije obvezujuća i ne primjenjuje se na nju.]

(5) [U skladu s člancima 1., 2., 3. i 4. Protokola (br. 21.) o stajalištu Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je obavijestila o svojoj želji za sudjelovanjem u donošenju i provedbi ove Odluke.] ILI [Ne dovodeći u pitanje članak 4. Protokola (br.

[10] SL L 312, 15.6.2004., str. 8.

21.) o položaju Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska ne sudjeluje u donošenju ove odluke, ona za nju nije obvezujuća i ne primjenjuje se na nju.]

(6) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22.) o položaju Danske priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska sudjeluje u donošenju ove odluke, ona za nju nije obvezujuća i ne primjenjuje se na nju.

(7) Što se tiče odredbi Protokola koje spadaju u područje Glave V. Dijela trećeg Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Protokol je potrebno potpisati u ime Europske unije.

(8) Što se tiče odredbi Protokola koje ne spadaju u područje Glave V. Dijela trećeg Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Protokol je potrebno potpisati u ime Europske unije temeljem zasebne odluke Vijeća.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Potpisivanje Protokola o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom odobrava se u ime Europske unije, podložno njegovom sklapanju.

Tekst Protokola koji se potpisuje priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova odluka primjenjuje se u mjeri u kojoj odredbe Protokola spadaju u Glavu V. Dijela trećeg Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Članak 3.

Glavno tajništvo Vijeća izdat će za osobu koju odredi pregovarač Protokola instrument sa svim potrebnim ovlastima za potpisivanje Protokola, podložno njegovu sklapanju.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan njezine objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

Prilog

PROTOKOL O UKLANJANJU NEZAKONITE TRGOVINE DUHANSKIM PROIZVODIMA

Preambula

Ugovorne stranke ovog Protokola,

uzimajući u obzir da je 21. svibnja 2003. pedeset i šesta Svjetska zdravstvena skupština konsenzusom donijela Okvirnu konvenciju WHO-a o nadzoru nad duhanom koja je stupila na snagu 27. veljače 2005.;

priznajući da je Okvirna konvencija WHO-a o nadzoru nad duhanom jedan od najbrže ratificiranih ugovora Ujedinjenih naroda i temeljni alat za postizanje ciljeva Svjetske zdravstvene organizacije;

pozivajući se na preambulu Ustava Svjetske zdravstvene organizacije u kojoj stoji da je pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja temeljno pravo svakog čovjeka bez obzira na rasnu i vjersku pripadnost, politička uvjerenja, ekonomski i socijalni status;

odlučne također dati prednost svojemu pravu na zaštitu javnog zdravlja;

duboko zabrinute da nezakonita trgovina duhanskim proizvodima pridonosi širenju duhanske epidemije, što je globalni problem s teškim posljedicama za javno zdravlje koji zahtjeva učinkovite, primjerene i sveobuhvatne domaće i međunarodne odgovore;

prepoznajući nadalje da nezakonita trgovina duhanskim proizvodima potkopava cjenovne i porezne mjere stvorene za pojačanje kontrole duhana te time povećava dostupnost i pristupačnost duhanskih proizvoda;

ozbiljno zabrinute zbog štetnih učinaka koje povećanje dostupnosti i pristupačnosti nezakonito prodavanih duhanskih proizvoda ima na javno zdravlje i dobrobit, a posebno mladih ljudi, siromašnih i drugih ugroženih skupina;

ozbiljno zabrinute zbog nerazmjernih gospodarskih i društvenih posljedica nezakonite trgovine duhanskim proizvodima na zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji;

svjesne potrebe za razvoj znanstvenih, tehničkih i institucionalnih kapaciteta za planiranje i provedbu primjerenih nacionalnih, regionalnih i međunarodnih mjera za ukidanje svih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima;

priznajući da je pristup resursima i relevantnim tehnologijama od velike važnosti za unaprjeđenje sposobnosti ugovornih stranaka, posebice zemalja u razvoju i zemalja s gospodarstvom u tranziciji, kako bi se uklonili svi oblici nezakonite trgovine duhanskim proizvodima;

priznajući također da, iako su slobodne zone uspostavljene za olakšavanje zakonite trgovine, korištene su za olakšavanje globalizacije nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, kako za nezakoniti provoz krijumčarenih proizvoda tako i za proizvodnju nezakonitih duhanskih proizvoda;

prepoznajući također da nezakonita trgovina duhanskim proizvodima potkopava gospodarstva stranaka i nepovoljno utječe na njihovu stabilnost i sigurnost;

također svjesne da nezakonita trgovina duhanskim proizvodima stvara financijsku dobit koja se koristi za financiranje transnacionalnih zločinačkih aktivnosti koje ometaju ciljeve vlade;

prepoznajući da nezakonita trgovina duhanskim proizvodima potkopava ciljeve zdravstva, postavlja dodatni pritisak na zdravstvene sustave i uzrokuje gubitke prihoda gospodarstvima stranaka;

imajući na umu članak 5.3. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom u kojem stranke pristaju na uspostavu i provedbu svojih politika javnog zdravlja u pogledu kontrole duhana, stranke će djelovati kako bi zaštitile ta načela od komercijalnih i drugih interesnih skupina duhanske industrije u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;

naglašavajući potrebu za oprezom prema bilo kakvim naporima duhanske industrije kojima se žele potkopati ili narušiti strategije borbe protiv nezakonite trgovine duhanskim proizvodima te potrebu za informiranosti o aktivnostima duhanske industrije koje imaju negativan utjecaj na borbu protiv nezakonite trgovine duhanskim proizvodima;

imajući na umu članak 6.2. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom kojim se ugovorne stranke potiču na zabranu ili ograničenje, prema potrebi, trgovine međunarodnim putnicima i/ili uvoza međunarodnim putnicima neoporezivih ili bescarinskih duhanskih proizvoda;

prepoznajući uz to da duhan i duhanski proizvodi u međunarodnom provozu i prekrcaju pronalaze kanal za nezakonitu trgovinu;

uzimajući u obzir da učinkovito djelovanje u sprječavanju nezakonite trgovine duhanskih proizvoda i u borbi protiv nje zahtjeva sveobuhvatni međunarodni pristup i blisku suradnju, u svim pogledima nezakonite trgovine, uključujući, prema potrebi, nezakonitu trgovinu duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju;

pozivajući se na i naglašavajući važnost ostalih relevantnih međunarodnih sporazuma kao što je Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije i Konvencija Ujedinjenih naroda protiv nezakonite trgovine narkoticima i psihotropnim tvarima te obvezu koju ugovorne stranke tih konvencija imaju, po potrebi, za primjenu, odgovarajućih odredbi tih konvencija na nezakonitu trgovinu duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju i *potičući* ugovorne stranke koje još nisu postale ugovorne strane tih sporazuma da uzmu u obzir da to postanu;

prepoznajući potrebu za izgradnjom napredne suradnje između Tajništva konvencije Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom i Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal, Svjetske carinske organizacije te drugih tijela, prema potrebi;

pozivajući se na članak 15. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom, u kojem stranke prepoznaju, među ostalim, da je ukidanje svih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, uključujući krijumčarenje i nezakonitu proizvodnju, jedna od temeljnih sastavnica kontrole duhana;

uzimajući u obzir da se ovaj Protokol ne želi baviti pitanjem intelektualnog vlasništva te

uvjerene da će nadopunjavanje Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom sveobuhvatnim protokolom biti snažno, učinkovito sredstvo za borbu protiv nezakonite trgovine duhanskim proizvodima i njezinih teških posljedica,

sporazumjele su se kako slijedi:

DIO PRVI: UVOD

Članak 1.

Upotreba termina

1 „posredništvo” znači djelovanje kao posrednik za druge, kao u sklapanjima ugovora, kupovini ili prodaji u zamjenu za naknadu ili proviziju.

2. „cigareta” znači smotak rezanog duhana za pušenje, zamotanog u cigaretni papir. To isključuje specifične regionalne proizvode kao što su bidi, ang hoon ili drugi slični proizvodi koji se zamataju u papir ili lišće. U svrhu članka 8., „cigareta” uključuje i fino rezani duhan za ručnu izradu cigareta.

3. „zapljena” koja uključuje gubljenje prava gdje je primjenljivo, znači trajno oduzimanje imovine na temelju naloga suda ili drugog ovlaštenog tijela.

4. „kontrolirana isporuka” znači tehnika dopuštanja prolaza nezakonite ili sumnjive pošiljke iz područja jedne ili više država, kroz njega ili u područje jedne ili više država, sa znanjem i pod nadzorom njihovih ovlaštenih tijela, u svrhu istrage kaznenog djela i identifikacije osoba koje sudjeluju u kaznenom djelu.

5. „slobodna zona” znači dio područja zemlje ugovorne stranke u kojem se za sva uvezena dobra obično smatra, što se tiče uvoznih carina i poreza, da su izvan područja carine.

6. „nezakonita trgovina” znači svaka praksa ili postupak zabranjen zakonom, a koji se odnose na proizvodnju, isporuku, prijem, posjedovanje, distribuciju, prodaju ili kupovinu, uključujući svaku praksu ili postupak usmjeren prema omogućavanju takve aktivnosti.

7. „licencija” znači dozvola nadležnog tijela slijedom podnošenja zahtjeva ili druge dokumentacije dostavljene nadležnom tijelu.

8. (a) „oprema za proizvodnju” znači strojna oprema koja je osmišljena ili prilagođena za korištenje isključivo za proizvodnju duhanskih proizvoda i sastavni je dio procesa proizvodnje[11].

(b) „svaki njezin dio” u kontekstu opreme za proizvodnju znači svaki prepoznatljivi dio koji je jedinstven opremi za proizvodnju koja se koristi u proizvodnji duhanskih proizvoda.

9. „ugovorna stranka” označava, osim ako kontekst upućuje na drugo, jednu od ugovornih stranaka ovog Protokola.

10. „osobni podaci” znači svaka informacija vezana za identificiranu ili prepoznatljivu fizičku osobu.

11. „regionalna organizacija za ekonomsku integraciju” znači organizacija sastavljenu od nekoliko suverenih država na koju su njene države članice prenijele nadležnost u vezi s nizom predmeta, uključujući ovlasti za donošenje odluka koje su obvezujuće za njezine države članice u odnosu na te predmete[12].

12. „lanac opskrbe” obuhvaća proizvodnju duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju; uvoz i izvoz duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju; te se može proširiti, gdje je primjenljivo, na jednu ili više od sljedećih aktivnosti kada tako odluči zemlja ugovorna stranka:

(a) maloprodaja duhanskih proizvoda;

---

[11] Ugovorne stranke mogu uključiti reference na usklađeni opis robe i sustav kodiranja Svjetske carinske organizacije u tu svrhu, gdje god je primjenljivo.

[12] Gdje je prikladno, nacionalno ili domaće odnosit će se na regionalne organizacije za ekonomsku integraciju.

(b) uzgoj duhana, osim tradicijskih malih uzgajivača, farmera i proizvođača;

(c) prijevoz komercijalnih količina duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju; i

(d) veleprodaja, posredništvo, skladištenje ili distribucija duhana i duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju.

13. „duhanski proizvodi" znači proizvodi u potpunosti ili djelomično napravljeni od lista duhana kao sirovinskog materijala, a namijenjeni su pušenju, sisanju, žvakanju ili ušmrkavanju.

14. „slijeđenje i praćenje" znači sustavno slijeđenje i točna reprodukcija relacije ili kretanja predmeta kroz lanac opskrbe koje provode nadležna tijela ili bilo koje osobe koja djeluje u njihovo ime, kao što je opisano u članku 8.

Članak 2.

Odnos između ovog Protokola i drugih sporazuma i pravnih akata

1. Odredbe Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom koje se primjenjuju na njezine protokole primjenjuju se na ovaj Protokol.

2. Ugovorne stranke koje su sklopile vrste sporazuma navedene u članku 2. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom obavještavaju o takvim sporazumima Skupštinu ugovornih stranaka preko Tajništva konvencije.

3. Ništa sadržano u ovome Protokolu ne utječe na prava i obveze bilo koje ugovorne stranke na temelju bilo koje druge međunarodne konvencije, ugovora ili međunarodnog sporazuma koji je na snazi za tu stranku za koji ona smatra da više pridonosi ukidanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima.

4. Ništa sadržano u ovome Protokolu ne utječe na ostala prava, obveze i odgovornosti stranaka pred međunarodnim pravom, uključujući Konvenciju Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala.

Članak 3.

Cilj

Cilj je ovog Protokola uklanjanje svih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima u skladu s člankom 15. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

DIO DRUGI: OPĆE OBVEZE

Članak 4.

Opće obveze

1. Uz odredbe iz članka 5. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom ugovorne stranke su dužne:

(a) usvojiti i primijeniti učinkovite mjere za nadzor ili reguliranje lanca opskrbe dobrima koja su obuhvaćena ovim Protokolom kako bi se spriječila, omela, otkrila, istražila i progonila nezakonita trgovina tim dobrima i dužne su surađivati međusobno u navedene svrhe;

(b) poduzeti sve potrebne mjere u skladu sa svojim nacionalnim zakonom kako bi se povećala učinkovitost nadležnih tijela i usluga, uključujući carinu i policiju

odgovorne za sprječavanje, ometanje, otkrivanje, istraživanje, procesuiranje i ukidanje svih oblika nezakonite trgovine dobrima koje su obuhvaćene ovim Protokolom;

(c) usvojiti učinkovite mjere za olakšavanje i dobivanje tehničke pomoći i financijske potpore, izgradnje kapaciteta i međunarodne suradnje u svrhu postizanja ciljeva ovog Protokola i osiguranja dostupnosti i sigurne razmjene informacija koje će se razmjenjivati među nadležnim tijelima pod ovim Protokolom.

(d) blisko surađivati jedne s drugima u skladu sa svojim domaćim pravnim i upravnim sustavima, kako bi se poboljšala učinkovitost aktivnosti provedbe zakona u borbi protiv nezakonitog ponašanja uključujući kaznena djela utvrđena u skladu s člankom 14. ovog Protokola;

(e) surađivati i komunicirati, prema potrebi, s relevantnim regionalnim i međunarodnim međuvladinim organizacijama u sigurnoj[13] razmjeni informacija koja je obuhvaćena ovim Protokolom u svrhu promicanja učinkovite provedbe ovog Protokola; i

(f) u okviru sredstava i resursa koji su im dostupni, surađivati na prikupljanju financijskih resursa za učinkovitu primjenu ovog Protokola kroz dvostrane i višestrane sustave financiranja.

2. U provedbi svojih obveza prema ovom Protokolu stranke osiguravaju najveću moguću transparentnost u odnosu na bilo kakvu interakciju koju bi mogle imati s duhanskom industrijom.

Članak 5.

Zaštita osobnih podataka

Ugovorne stranke tijekom primjene ovog Protokola štite osobne podatke pojedinaca bez obzira na nacionalnost ili prebivalište, sukladno nacionalnom zakonu, uzimajući u obzir međunarodne standarde zaštite osobnih podataka.

DIO TREĆI: KONTROLA LANCA OPSKRBE

Članak 6.

Licenciranje, jednakovrijedno odobrenje ili kontrolni sustav

1. Kako bi se postigli ciljevi Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom i cilj uklanjanja nezakonite trgovine duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju, svaka ugovorna stranka zabranit će obavljanje svake od sljedećih aktivnosti od strane svake fizičke ili pravne osobe isključujući one kojima je izdana dozvola/licencija ili jednakovrijedno odobrenje (u daljnjem tekstu „licencija”) ili kontrolni sustav koji je uvelo ovlašteno tijelo u skladu s nacionalnim zakonom:

(a) proizvodnju duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju; i

(b) uvoz ili izvoz duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju.

2. Svaka ugovorna stranka nastoji licencirati, do mjere koju smatra primjerenom, svaku

[13] Sigurna razmjena informacija između dviju ugovornih stranaka otporna je na presretanje i uplitanje (krivotvorenje). Drugim riječima, treća strana ne može pročitati niti izmijeniti informacije razmijenjene između tih dviju ugovornih stranaka.

fizičku ili pravnu osobu koja sudjeluje u sljedećim aktivnosti u slučajevima kada one nisu zabranjene nacionalnim zakonom:

(a) maloprodaji duhanskih proizvoda;

(b) uzgoju duhana, osim tradicijskih malih uzgajivača, farmera i proizvođača;

(c) prijevozu komercijalnih količina duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju; i

(d) veleprodaji, posredništvu, skladištenju ili distribuciji duhana i duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju.

3. Radi osiguranja učinkovitog sustava licenciranja, svaka je ugovorna stranka dužna:

(a) osnovati ili odrediti nadležno tijelo ili tijela za izdavanje, obnovu, obustavu, opoziv i/ili otkazivanje licencije za provođenje djelatnosti iz stavka 1. u skladu s odredbama ovog Protokola te u skladu sa svojim nacionalnim zakonom

(b) zahtijevati da svaki zahtjev za licenciju sadržava sve potrebne informacije o podnositelju zahtjeva, koji treba uključivati, gdje je primjenljivo:

(i) u slučaju da je podnositelj zahtjeva fizička osoba, informacije o njegovom ili njezinom identitetu, uključujući ime i prezime, trgovački naziv, registracijski broj obrta/društva (ako postoji), važeće porezne registracijske brojeve (ako postoje) i bilo koje druge informacije kako bi se omogućila identifikacija;

(ii) u slučaju da je podnositelj zahtjeva pravna osoba, informacije o poslovnom identitetu, uključujući puno pravno ime, trgovački naziv, registracijski broj obrta/društva, datum i mjesto osnutka, mjesto sjedišta i glavne poslovne jedinice, važeće porezne registracijske brojeve, kopije statuta ili ekvivalentnih dokumenata, korporativnih podružnica, imena direktora i eventualnih pravnih zastupnika, uključujući bilo koje druge informacije kako bi se omogućila identifikacija;

(iii) točnu poslovnu lokaciju proizvodne jedinice ili proizvodnih jedinica, lokaciju skladišta te proizvodni kapacitet aktivnosti koju vodi podnositelj zahtjeva;

(iv) detalje o duhanskim proizvodima i opremi za proizvodnju za koje se podnosi zahtjev, kao što su opis proizvoda, naziv, registrirani žig ako postoji, dizajn, brand, model i serijski broj opreme za proizvodnju;

(v) opis mjesta na kojemu će oprema za proizvodnju biti postavljena i korištena;

(vi) dokumentaciju ili izjavu o postojanju kaznene evidencije;

(vii) potpunu identifikaciju bankovnih računa namijenjenih za korištenje pri relevantnim transakcijama i ostale relevantne podatke o plaćanjima; i

(viii) opis predviđene uporabe i predviđenog tržišta duhanskih proizvoda s posebnim naglaskom na osiguravanju da je proizvodnja ili opskrba duhanskih proizvoda razmjerna razumno predviđenoj potražnji;

(c) nadzirati i prikupljati, gdje je primjenljivo, pristojbe za licencije koje se mogu naplaćivati i uzeti u obzir za njihovo korištenje za učinkovito upravljanje sustavom licenciranja ili njegovu provedbu ili za javno zdravlje ili bilo koju drugu povezanu djelatnost u skladu s nacionalnim zakonom;

(d) poduzeti primjerene mjere za sprječavanje, otkrivanje i istraživanje svih nepravilnih radnji ili pronevjere u djelovanju sustava licenciranja;

(e) poduzeti mjere kao što su periodični pregled, obnova, inspekcija ili revizija licencija tamo gdje je primjereno;

(f) uspostaviti, gdje je primjenljivo, vremenski okvir za istek licencija nakon čega je potrebno podnijeti novi zahtjev ili ažurirati informacije iz zahtjeva;

(g) obvezati svaku fizičku ili pravnu osobu da unaprijed obavijesti nadležno tijelo o svakoj promjeni poslovne lokacije ili bilo kojoj značajnoj promjeni informacija relevantnih za licencirane djelatnosti;

(h) obvezati svaku fizičku ili pravnu osobu da obavijesti nadležno tijelo, radi odgovarajućeg djelovanja, o svakoj nabavi ili prodaji/otuđenju opreme za proizvodnju; i

(i) osigurati da se uništenje takve opreme za proizvodnju ili bilo kojeg njezinog dijela izvrši pod nadzorom ovlaštenog tijela.

4. Svaka ugovorna stranka osigurava da niti jedna dozvola nije dodijeljena i/ili prenesena bez primitka odgovarajućih informacija od osobe koja podnosi zahtjev sadržanih u stavku 3. i bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela.

5. Pet godina od stupanja na snagu ovog Protokola, Skupština ugovornih stranaka osigurava na svojoj idućoj sjednici provođenje istraživanja temeljenog na dokazima kako bi se utvrdilo postoje li neki ključni elementi bitni za proizvodnju duhanskih proizvoda koji se mogu prepoznati i biti predmetom učinkovitog kontrolnog sustava. Na temelju takvog istraživanja, Skupština ugovornih stranaka razmatra primjerene radnje.

Članak 7.

Dužna pažnja

1. Svaka ugovorna stranka zahtijeva u skladu s nacionalnim zakonom i ciljevima Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom da sve fizičke i pravne osobe koje sudjeluju u lancu opskrbe duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju:

(a) provedu temeljitu analizu i procjenu prije početka nekog poslovnog odnosa ili za vrijeme njegova trajanja;

(b) nadziru prodaju svojim kupcima kako bi se osiguralo da su količine razmjerne s potražnjom za proizvodima na određenom tržištu ili području uporabe; te

(c) prijave nadležnim tijelima svaki dokaz koji upućuje na to da je kupac uključen u aktivnosti protivne obvezama koje proizlaze iz ovog Protokola.

2. Dužna pažnja sukladno stavku 1. uključuje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i ciljevima Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom, među ostalim, zahtjeve o identifikaciji kupaca, kao što su prikupljanje i ažuriranje informacija o sljedećemu:

(a) utvrđivanje posjeduje li fizička ili pravna osoba licenciju u skladu s člankom 6.;

(b) u slučaju kada je kupac fizička osoba, informacije o njegovu ili njezinu identitetu, uključujući ime i prezime, trgovački naziv, registracijski broj obrta/društva (ako postoji), važeće porezne registracijske brojeve (ako postoje) i potvrdu o njegovoj ili njezinoj službenoj identifikaciji;

(c) u slučaju kada je kupac pravna osoba, informacije o poslovnom identitetu, uključujući puno pravno ime, trgovački naziv, registracijski broj obrta/društva, datum i mjesto osnutka, mjesto sjedišta i glavne poslovne jedinice, važeće porezne registracijske brojeve, kopije statuta ili ekvivalentnih dokumenata, korporativnih podružnica, imena direktora i eventualnih pravnih zastupnika, uključujući imena predstavnika i potvrdu o njihovoj službenoj identifikaciji;

(d) opis predviđene uporabe i predviđenog tržišta duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju; i

(e) opis mjesta na kojemu će oprema za proizvodnju biti postavljena i korištena.

3. Dužna pažnja sukladno stavku 1. može uključivati zahtjeve o identifikaciji kupaca, kao što su prikupljanje i ažuriranje informacija o sljedećemu:

(a) dokumentaciji ili izjavi o postojanju kaznene evidencije; i

(b) identifikaciji bankovnih računa namijenjenih za korištenje pri transakcijama.

4. Svaka ugovorna stranka na temelju informacija iskazanih u stavku 1. točki (c) poduzima sve potrebne mjere kako bi se osigurala usklađenost s obvezama koje proizlaze iz ovog Protokola, što može uključivati označivanje kupca koji je pod nadležnosti određene stranke kao blokiranog kupca na način definiran nacionalnim zakonom.

Članak 8.

Slijeđenje i praćenje

1. U svrhu daljnjeg osiguranja lanca opskrbe i pomoći u istraživanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, ugovorne stranke pristaju u roku od pet godina od stupanja na snagu ovog Protokola uspostaviti globalni režim za slijeđenje i praćenje koji se sastoji od nacionalnih i/ili regionalnih sustava za slijeđenje i praćenje te globalnu središnju točku za razmjenu informacija koja se nalazi u Tajništvu konvencije Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom i koja je dostupna svim ugovornim strankama za upite i dobivanje relevantnih informacija.

2. Svaka ugovorna stranka uspostavlja, u skladu s ovim člankom, sustav za slijeđenje i praćenje, kojeg kontrolira pojedina ugovorna stranka za sve duhanske proizvode koji se proizvode ili uvoze na njezinom području uzimajući u obzir vlastite nacionalne ili regionalne potrebe i najbolju dostupnu praksu.

3. S ciljem omogućivanja učinkovitog slijeđenja i praćenja, svaka ugovorna stranka zahtijeva da su jedinstvene, sigurnosne i neuklonjive oznake (dalje u tekstu „jedinstvene identifikacijske oznake”), kao što su kodovi ili markice, zalijepljene na sve pojedinačne kutije i sva pakiranja i bilo koje vanjsko pakiranje cigareta ili da tvore njihov sastavni dio u roku od pet godina, a za ostale duhanske proizvode u roku od deset godina od stupanja na snagu ovog Protokola za određenu ugovornu stranku.

4.1. Svaka ugovorna stranka u svrhu stavka 3., unutar globalnog režima za slijeđenje i praćenje, zahtijeva dostupnost sljedećih informacija, direktno ili poveznicom, kako bi se ugovornim strankama pomoglo u određivanju podrijetla duhanskih proizvoda, točke skretanja tamo gdje je primjenljivo, te u nadziranju i kontroli kretanja duhanskih proizvoda i njihovog pravnog statusa:

(a) datum i mjesto proizvodnje;

(b) proizvodni pogon;

(c) stroj korišten za proizvodnju duhanskih proizvoda; (d) smjena proizvodnje ili vrijeme proizvodnje;

(e) ime, račun, broj narudžbe i zapisi o plaćanjima prvog kupca koji nije povezan s proizvođačem;

(f) planirano maloprodajno tržište; (g) opis proizvoda;

(h) svako skladištenje i otprema;

(i) identitet bilo kojeg poznatog daljnjeg otkupljivača;

(j) planirana ruta pošiljke, datum pošiljke, odredište pošiljke, polazna točka i primatelj.

4.2. Informacije iz podstavaka (a), (b), (g) i gdje je primjenljivo (f), dio su jedinstvenih identifikacijskih oznaka.

4.3. Ako informacije iz podstavka (f) nisu dostupne u trenutku označivanja, ugovorne stranke zahtijevaju uključivanje tih informacija u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (a) Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

5. Svaka ugovorna stranka zahtijeva da se unutar vremenskog roka određenog u ovome članku informacije nabrojane u stavku 4. zabilježe za vrijeme proizvodnje ili u trenutku prve isporuke za svakog proizvođača ili u trenutku uvoza na područje ugovorne stranke.

6. Svaka ugovorna stranka osigurava da su informacije zabilježene prema stavku 5. dostupne određenoj ugovornoj stranci putem poveznice s jedinstvenim identifikacijskim oznakama koje se zahtijevaju prema stavku 3. i 4.

7. Svaka ugovorna stranka osigurava da su informacije zabilježene u skladu sa stavkom 5. kao i jedinstvene identifikacijske oznake koje čine te informacije dostupne u skladu sa stavkom 6. uključene u obliku koji je utvrdila ili odobrila stranka ili njezina nadležna tijela.

8. Svaka ugovorna stranka osigurava da su podaci zabilježeni prema stavku 5. na zahtjev dostupni globalnoj središnjoj točki za razmjenu informacija sukladno stavku 9. putem standardnog elektroničkog sigurnosnog sučelja s njezinom nacionalnom i/ili regionalnom središnjom točkom. Globalna središnja točka za razmjenu informacija sastavlja popis svih nadležnih tijela zemalja stranaka i čini popis dostupan svim ugovornim strankama.

9. Svaka ugovorna stranka ili njezino nadležno tijelo:

(a) ima pravodoban pristup informacijama nabrojanima u stavku 4. slanjem upita globalnoj središnjoj točki za razmjenu informacija;

(b) traži takve informacije samo u slučaju nužnosti u svrhu otkrivanja ili istraživanja nezakonite trgovine duhanskim proizvodima;

(c) ne uskraćuje neopravdano informacije;

(d) odgovara na zahtjeve za informacijama povezane sa stavkom 4. u skladu s nacionalnim zakonodavstvom; i

(e) štiti te smatra povjerljivima, kao što je uzajamno dogovoreno, sve informacije koje su razmijenjene.

10. Svaka ugovorna stranka zahtijeva daljnji razvoj i proširenje opsega primjenljivog sustava za slijeđenje i praćenje do te mjere da su sve carinske, relevantne porezne, te gdje je primjenljivo, ostale obveze objavljene u trenutku proizvodnje, uvoza ili otpuštanja s carinske ili trošarinske kontrole.

11. Ugovorne stranke surađuju jedna s drugom i s nadležnim međunarodnim organizacijama, kao što je uzajamno dogovoreno, u razmjeni i razvoju najboljih praksi sustava za slijeđenje i praćenje uključujući:

(a) olakšavanje razvoja, prenošenja i dobivanja poboljšane tehnologije za slijeđenje i praćenje, uključujući znanja, vještine, sposobnosti i stručnosti;

(b) podršku u programima za obuku i izgradnju kapaciteta za ugovorne stranke koje izraze takvu potrebu; i

(c) daljnji razvoj tehnologije za označivanje i skeniranje pojedinačnih kutija i pakiranja duhanskih proizvoda kako bi se informacije nabrojane u stavku 4. učinile dostupnima.

12. Obveze dodijeljene ugovornoj stranci ne smije izvršiti duhanska industrija niti se smiju njoj proslijediti.

13. Svaka ugovorna stranka osigurava da njezina nadležna tijela pri sudjelovanju u režimu za slijeđenje i praćenje surađuju s duhanskom industrijom i onima koji zastupaju interese duhanske industrije samo do mjere potrebne za izvršenje ovoga članka.

14. Svaka ugovorna stranka može zahtijevati od duhanske industrije da snosi sve troškove povezane s obvezama te ugovorne stranke iz ovog članka.

Članak 9.

Vođenje evidencija

1. Svaka ugovorna stranka zahtijeva, prema potrebi, da sve fizičke i pravne osobe uključene u lanac opskrbe duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju održavaju potpune i točne evidencije o svim relevantnim transakcijama. Te evidencije moraju sadržavati potpunu sljedivost materijala korištenih u proizvodnji njihovih duhanskih proizvoda.

2. Svaka ugovorna stranka, prema potrebi, zahtijeva od osoba licenciranih u skladu s člankom 6. da učine dostupnima nadležnim tijelima, na zahtjev, sljedeće informacije:

(a) opće informacije o tržišnim količinama, trendovima, prognozama i ostale relevantne informacije;

i

(b) količine duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju u posjedu licencirane osobe, koji su u njezinom čuvanju ili nadzoru koji se nalaze u poreznim ili carinskim skladištima pod režimom provoza ili prekrcaja ili tarifne suspenzije od datuma zahtjeva.

3. Što se tiče duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju koja se prodaje ili proizvodi na području ugovorne stranke za izvoz ili koji su u provozu ili prekrcaju na području određene ugovorne stranke koja je u režimu odgode plaćanja carina, svaka ugovorna stranka, prema potrebi, zahtijeva da osobe licencirane u skladu s člankom 6. na zahtjev nadležnim tijelima polazne zemlje (elektroničkim putem, gdje postoji potrebna infrastruktura) u trenutku polaska iz mjesta pod njihovom kontrolom pruže sljedeće informacije:

(a) datum slanja s posljednje točke fizičke kontrole proizvoda;

(b) detalje o poslanim proizvodima (uključujući brand, količinu, skladište);

(c) planirane rute i odredište pošiljke;

(d) identitet fizičke ili pravne osobe (ili osoba) kojima se proizvodi šalju; (e) način prijevoza, uključujući identitet prijevoznika;

(f) očekivan datum dolaska pošiljke na planirano odredište; i

(g) planirana tržišta maloprodaje i korištenja.

4. Ako je izvedivo, svaka ugovorna stranka zahtijeva da trgovci na malo i uzgajivači duhana, osim tradicijskih uzgajivača koji rade nekomercijalno, održavaju potpune i točne evidencije o svim relevantnim transakcijama u kojima sudjeluju, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

5. U svrhu provedbe stavka 1., svaka ugovorna stranka usvaja učinkovite zakonske, izvršne i upravne ili druge mjere kojima se zahtijeva da se sve evidencije:

(a) zadržavaju u razdoblju od barem četiri godine;

(b) dostupne nadležnim tijelima; i

(c) zadržavaju u obliku koji zahtijevaju nadležna tijela.

6. Svaka ugovorna stranka, prema potrebi i sukladno nacionalnom zakonodavstvu, uspostavlja sustav za razmjenu podataka sadržanih u svim evidencijama u skladu s ovim člankom s ostalim strankama.

7. Ugovorne stranke nastoje surađivati međusobno i s nadležnim međunarodnim organizacijama u progresivnoj razmjeni i razvoju poboljšanih sustava vođenja evidencija.

Članak 10.

Sigurnosne i preventivne mjere

1. Svaka ugovorna stranka, prema potrebi, sukladno nacionalnom zakonodavstvu i ciljevima Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom, zahtijeva da sve fizičke i pravne osobe sukladno članku 6. poduzmu potrebne mjere za sprječavanje skretanja duhanskih proizvoda u kanale nezakonite trgovine, uključujući, među ostalim:

(a) izvještavanje nadležnih tijela o:

(i) prekograničnim transferima gotovine u količinama propisanima nacionalnim zakonodavstvom ili prekograničnim plaćanjima u naravi; i

(ii) svim „sumnjivim transakcijama”; i

(b) opskrbljivanje duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju samo u količinama razmjernim s potražnjom za tim proizvodima na planiranom tržištu maloprodaje ili korištenja.

2. Svaka ugovorna stranka, prema potrebi, sukladno nacionalnim zakonima i ciljevima Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom, zahtijeva da plaćanja za transakcije koje su izvršile fizičke ili pravne osobe sukladno članku 6. budu dopuštene samo u valuti i iznosu računa te samo preko zakonitih načina plaćanja financijskih institucija koje se nalaze na području planiranoga tržišta te se ne izvršavaju preko bilo kojeg drugog sustava doznaka.

3. Ugovorna stranka može zahtijevati da plaćanja koja izvrše fizičke ili pravne osobe sukladno članku 6. za materijale korištene u proizvodnji duhanskih proizvoda u njihovoj nadležnosti budu dopuštena samo u valuti i iznosu računa te samo preko zakonitih načina plaćanja financijskih institucija koje se nalaze na području planiranoga tržišta i ne izvršavaju se preko nekog drugog sustava doznaka.

4. Svaka ugovorna stranka osigurava da svako kršenje zahtjeva ovog članka podliježe

odgovarajućim kaznenim, građanskim i upravnim postupcima i učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim sankcijama, uključujući, prema potrebi, suspenziju ili poništenje licencije.

Članak 11.

Prodaja putem interneta, telekomunikacijskom ili bilo kojom drugom tehnologijom u razvoju

1. Svaka ugovorna stranka zahtijeva da sve fizičke i pravne osobe uključene u bilo kakve transakcije povezane s prodajom duhanskih proizvoda putem interneta, telekomunikacijskom ili bilo kojom drugom tehnologijom u razvoju poštuju sve relevantne obveze obuhvaćene ovim Protokolom.

2. Svaka ugovorna stranka razmatra zabranu prodaje duhanskih proizvoda putem interneta, telekomunikacijskom ili bilo kojom drugom tehnologijom u razvoju.

Članak 12.

Slobodne zone i međunarodni provoz

1. Svaka ugovorna stranka u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog Protokola, zasebno uvodi učinkovite kontrole cjelokupne proizvodnje i transakcija povezanih s duhanom i duhanskim proizvodima u slobodnim zonama primjerenim mjerama kao što je navedeno u ovome Protokolu.

2. Uz to, zabranjeno je miješanje duhanskih proizvoda s neduhanskima u istom spremniku ili bilo kojoj sličnoj prijevoznoj jedinici u trenutku iznošenja iz slobodnih zona.

3. Svaka ugovorna stranka, u skladu s nacionalnim zakonom, usvaja i primjenjuje mjere kontrole i provjere na međunarodni provoz ili prekrcaj duhanskih proizvoda i opreme za proizvodnju, unutar svog područja, a u skladu s odredbama ovog Protokola u svrhu sprječavanja nezakonite trgovine tim proizvodima.

Članak 13.

Bescarinska prodaja

1. Svaka ugovorna stranka uvodi učinkovite mjere za podvrgavanje cjelokupne bescarinske prodaje svim relevantnim odredbama ovoga Protokola, uzimajući u obzir članak 6. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

2. Najkasnije pet godina od stupanja na snagu ovog Protokola, Skupština ugovornih stranaka na idućoj sjednici osigurava provođenje istraživanja temeljeno na dokazima kako bi se ustanovio razmjer nezakonite trgovine duhanskim proizvodima u odnosu na bescarinsku prodaju tih proizvoda. Na temelju takvog istraživanja Skupština ugovornih stranaka razmatra prikladne daljnje radnje.

DIO ČETVRTI: KAZNENA DIJELA

Članak 14.

Nezakonito ponašanje uključujući kaznena djela

1. Svaka ugovorna stranka sukladno osnovnim načelima svog domaćeg prava usvaja takve zakonske i druge mjere koje bi mogle biti potrebne za određenje svakog od sljedećih ponašanja kao nezakonitih prema domaćem pravu:

(a) proizvodnja, veleprodaja, posredništvo, prodaja, prijevoz, distribucija, skladištenje, otprema, uvoz ili izvoz duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju suprotno odredbama ovog Protokola;

(b) (i) proizvodnja, veleprodaja, posredništvo, prodaja, prijevoz, distribucija, skladištenje, otprema, uvoz ili izvoz duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju bez plaćanja odgovarajućih pristojbi, poreza i ostalih davanja ili bez važeće fiskalne markice, jedinstvene identifikacijske oznake ili bilo kojih drugih potrebnih oznaka ili natpisa;

(ii) bilo koja druga djela krijumčarenja ili pokušaja krijumčarenja duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju koja nisu pokrivena stavkom (b) točkom (i);

(c) (i) svaki oblik nezakonite proizvodnje duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju ili duhanskih pakiranja s lažnim fiskalnim markicama, jedinstvenim identifikacijskim oznakama ili bilo kojim drugim potrebnim oznakama ili natpisima;

(ii) veleprodaja, posredništvo, prodaja, prijevoz, distribucija, skladištenje, otprema, uvoz ili izvoz nezakonito proizvedenog duhana, nezakonitih duhanskih proizvoda, proizvoda s lažnim fiskalnim markicama i/ili drugim potrebnim oznakama ili natpisima ili nezakonite opreme za proizvodnju;

(d) miješanje duhanskih proizvoda s neduhanskim proizvodima tijekom prolaska kroz lanac opskrbe, a u svrhu sakrivanja ili prerušavanja duhanskih proizvoda;

(e) miješanje duhanskih proizvoda s neduhanskim proizvodima protivno članku 12.2. ovog Protokola;

(f) korištenje interneta, telekomunikacijskih ili bilo kojih drugih tehnologija u razvoju kao kanala prodaje duhanskih proizvoda protivno ovome Protokolu;

(g) nabava, od strane osobe licencirane u skladu s člankom 6., duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju od osobe koji bi trebala biti, ali nije, licencirana u skladu s člankom 6.;

(h) ometanje bilo kojeg javnog službenika ili nadležnog službenika u izvršenju dužnosti povezanih sa sprječavanjem, ometanjem, otkrivanjem, istraživanjem ili ukidanjem nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju;

(i) (i) donošenje bilo kakve materijalne izjave koja je lažna, obmanjujuća ili nepotpuna; ili nedavanje svih potrebnih informacija bilo kojem javnom službeniku ili nadležnom službeniku u izvršenju dužnosti povezanih sa sprječavanjem, ometanjem, otkrivanjem, istraživanjem ili ukidanjem nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju i kad se ne krši načelo zabrane samooptuživanja;

(ii) davanje pogrešnih informacija na službenim obrascima o opisu, količini ili vrijednosti duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju ili bilo koje druge informacije navedene u Protokolu kako bi se:

(a) izbjeglo plaćanje odgovarajućih pristojbi, poreza i ostalih davanja, ili

(b) utjecalo na bilo koje kontrolne mjere za sprječavanje, ometanje, otkrivanje, istraživanje ili ukidanje nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju;

(iii) nevođenje ili neodržavanje evidencija propisanih ovim Protokolom ili održavanje lažnih evidencija; i

(j) pranje prihoda iz nezakonitog ponašanja koje se tumači kao kazneno djelo prema stavku 2.

2. Svaka ugovorna stranka u skladu s osnovnim načelima njezinog nacionalnog prava određuje koja od nezakonitih ponašanja iz stavka 1. ili bilo koja druga ponašanja povezana s nezakonitom trgovinom duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju koja su u suprotnosti s odredbama ovog Protokola se smatraju kaznenim djelima te usvaja zakonske i druge mjere koje bi mogle biti potrebne za provedbu takve odluke.

3. Svaka ugovorna stranka obavještava tajništvo ovog Protokola o tome koja se od nezakonitih ponašanja navedenih u stavku 1. i 2. smatraju kaznenim djelima sukladno stavku 2. te dostavlja tajništvu kopije svojih zakona ili njihov opis, čime se ispunjava stavak 2., te bilo kakvih kasnijih promjena zakona.
4. U svrhu poboljšanja međunarodne suradnje u borbi protiv kaznenih djela povezanih s nezakonitom trgovinom duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju, ugovorne stranke se potiču na reviziju svojih nacionalnih zakona o pranju novca, uzajamnoj pravnoj pomoći i izručenju, uzimajući u obzir relevantne međunarodne konvencije kojih su one ugovorne stranke, kako bi se osigurala učinkovitost u provođenju odredbi ovog Protokola.

Članak 15.

Odgovornost pravnih osoba

1. Svaka ugovorna stranka sukladno svojim pravnim načelima, usvaja takve mjere koje mogu biti potrebne za uspostavu odgovornosti pravnih osoba za nezakonito ponašanje uključujući kaznena djela utvrđena sukladno članku 14. ovog Protokola.

2. Ovisno o pravnim načelima svake ugovorne stranke, odgovornost pravnih osoba može biti kaznena, građanska ili upravna.

3. Takva odgovornost ne dovodi u pitanje odgovornost fizičkih osoba koje su sudjelovale u nezakonitom ponašanju ili koje su počinile kaznena djela utvrđena sukladno nacionalnim zakonima i propisima i članku 14. ovog Protokola.

Članak 16.

Progon i sankcije

1. Svaka ugovorna stranka sukladno svojem nacionalnom zakonodavstvu usvaja takve mjere koje mogu biti potrebne kako bi se osiguralo da fizičke i pravne osobe odgovorne za nezakonito ponašanje uključujući kaznena djela utvrđena sukladno članku 14. podliježu učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim kaznenim ili nekaznenim sankcijama, uključujući novčane kazne.

2. Svaka ugovorna stranka nastoji osigurati da se sve diskrecijske pravne ovlasti u okviru njezina domaćeg prava koje se odnose na procesuiranje osoba zbog nezakonitog ponašanja, uključujući kaznena djela utvrđena sukladno članku 14., izvrše kako bi se povećala učinkovitost mjera provedbe zakona u odnosu na takvo nezakonito ponašanje, uključujući kaznena djela, vodeći računa o potrebi odvraćanja od počinjenja takvog nezakonitog ponašanja, uključujući kaznena djela.

3. Ništa sadržano u ovome Protokolu ne utječe na načelo da su opisi nezakonitog ponašanja uključujući kaznena djela određena sukladno ovom Protokolu i opisi drugih pravnih načela

koja nadziru zakonitost ponašanja ograničeni na domaće pravo ugovorne stranke te da će takvo nezakonito ponašanje uključujući kaznena djela biti procesuirana i sankcionirana u skladu s tim pravom.

Članak 17.

Plaćanje pri zapljeni

Ugovorne stranke u skladu sa svojim domaćim pravom trebaju razmotriti usvajanje zakonskih i drugih mjera koje mogu biti potrebne za ovlaštenje nadležnih tijela da naplate iznos razmjeran izgubljenim porezima i davanjima od proizvođača, distributera, uvoznika ili izvoznika zaplijenjenog duhana, duhanskih proizvoda i/ili opreme za proizvodnju.

Članak 18.

Zbrinjavanje ili uništavanje

Sav zaplijenjeni duhan, duhanski proizvodi i oprema za proizvodnju uništavaju se koristeći se ekološkim metodama u najvećoj mogućoj mjeri ili se zbrinjavaju u skladu s nacionalnim zakonom.

Članak 19.

Posebne istraživačke tehnike

1. Ako to dopuštaju osnovna načela domaćeg pravnog sustava, svaka ugovorna stranka, unutar svojih mogućnosti i pod uvjetima propisanima domaćim zakonima, poduzima potrebne mjere za omogućivanje ispravnog korištenja kontrolirane isporuke te, tamo gdje to smatra potrebnim, za korištenje drugih posebnih istraživačkih tehnika, kao što su elektronički i drugi oblici nadziranja i tajnih operacija, svojim nadležnim tijelima na svojem području u svrhu učinkovite borbe protiv nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju.

2. U svrhu istraživanja kaznenih djela utvrđenih sukladno članku 14., ugovorne stranke se potiču na zaključivanje, po potrebi, prikladnih dvostranih ili višestranih sporazuma ili dogovora o korištenju tehnika spomenutih u stavku 1. u kontekstu suradnje na međunarodnoj razini.

3. U nedostatku sporazuma ili dogovora iz stavka 2., odluke o korištenju takvih posebnih istraživačkih tehnika na međunarodnoj razini donose se od slučaja do slučaja i mogu, po potrebi, uzimati u obzir financijske sporazume i dogovore s obzirom na ostvarivanje nadležnosti od strane dotičnih stranaka.

4. Ugovorne stranke prepoznaju važnost i potrebu za međunarodnom suradnjom i pomoći u ovome području i surađuju međusobno i s međunarodnim organizacijama u razvoju kapaciteta za postizanje ciljeva iz ovog članka.

DIO PETI: MEĐUNARODNA SURADNJA

Članak 20.

Dijeljenje općih informacija

1. Ugovorne stranke, u svrhu postizanja ciljeva ovog Protokola, izvještavaju, u okviru izvještajnog instrumenta Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom o relevantnim

informacijama sukladno domaćem pravu te gdje je primjenljivo, među ostalim, o stvarima kao što su:

(a) u skupnom obliku, detalji o zapljenama duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju, količini, vrijednosti zapljena, opisima proizvoda, datumima i mjestima proizvodnje te izbjegnutim plaćenim porezima;

(b) uvoz, izvoz, provoz, oporeziva i bescarinska prodaja i količina ili vrijednost proizvodnje duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju;

(c) trendovi, metode sakrivanja i načini rada korišteni u nezakonitoj trgovini duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju; i

(d) bilo koje duge relevantne informacije, prema dogovoru ugovornih stranaka.

2. Ugovorne stranke surađuju međusobno te s nadležnim međunarodnim organizacijama u izgradnji kapaciteta stranaka za prikupljanje i razmjenu informacija.

3. Ugovorne stranke smatraju spomenute informacije povjerljivima i dopuštenima za korištenje samo strankama, osim ako drugačije nije navela ugovorna stranka koja daje informacije.

Članak 21.

Dijeljenje provedbenih informacija

1. Ugovorne stranke, sukladno domaćim zakonima ili primjenjivim međunarodnim ugovorima, gdje je prikladno, samoinicijativno ili na zahtjev stranke koja ima nužno opravdanje da su te informacije potrebne zbog pronalaženja ili istraživanja nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima ili opreme za proizvodnju, razmjenjuju sljedeće informacije:

(a) evidencije o licenciranju za fizičke i pravne osobe u pitanju;

(b) informacije za identifikaciju, nadziranje i procesuiranje fizičkih ili pravnih osoba uključenih u nezakonitu trgovinu duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju;

(c) evidencije o istragama i procesuiranjima;

(d) evidencije plaćanja za uvoz, izvoz ili bescarinsku prodaju duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju; i

(e) detalje o zapljenama duhana, duhanskih proizvoda ili opreme za proizvodnju (uključujući, prema potrebi, informacije o broju slučaja, količini, vrijednosti zapljene, opisu proizvoda, uključenim tijelima, datumu i mjestu proizvodnje) i načinima rada (uključujući prijevozno sredstvo, sakrivanje, rute i pronalaženje).

2. Informacije koje prime ugovorne stranke sukladno ovom članku koriste se isključivo za postizanje ciljeva ovog Protokola. Ugovorne stranke mogu navesti da se takve informacije ne smiju proslijediti dalje bez suglasnosti ugovorne stranke koja je priskrbila informacije.

Članak 22.

Razmjena informacija: povjerljivost i zaštita podataka

1. Svaka ugovorna stranka imenuje nadležna nacionalna tijela kojima se dostavljaju podaci iz članaka 20., 21. i 24., te koje obavještavaju ugovorne stranke o takvome imenovanju preko Tajništva konvencije.

2. Razmjena informacija prema ovom Protokolu podliježe nacionalnim zakonima što se tiče povjerljivosti i privatnosti. Ugovorne stranke štite, kao što je međusobno dogovoreno, sve povjerljive informacije koje su razmijenjene.

Članak 23.

Pomoć i suradnja: osposobljavanje, tehnička pomoć i suradnja u znanstvenim, tehničkim i tehnološkim pitanjima

1. Ugovorne stranke surađuju međusobno i s nadležnim međunarodnim i regionalnim organizacijama ili preko njih u pružanju osposobljavanja, tehničke pomoći i suradnje u znanstvenim, tehničkim i tehnološkim pitanjima, kako bi se postigli ciljevi ovog Protokola, kao što je uzajamno dogovoreno. Takva pomoć može uključivati prenošenje stručnih znanja ili prikladnih tehnologija iz područja prikupljanja informacija, provedbe zakona, slijeđenja i praćenja, upravljanja informacijama, zaštite osobnih podataka, presretanja, elektroničkog nadzora, forenzičke analize, uzajamne pravne pomoći i izručenja.

2. Ugovorne stranke mogu, prema potrebi, ući u dvostrane, višestrane ili bilo koje druge sporazume ili dogovore u svrhu unaprjeđenja osposobljavanja, tehničke pomoći i suradnje u znanstvenim, tehničkim i tehnološkim pitanjima uzimajući u obzir potrebe stranaka zemalja u razvoju i stranaka čija su gospodarstva u tranziciji.

3. Ugovorne stranke surađuju, prema potrebi, u razvoju i istraživanju mogućnosti određivanja točnog zemljopisnog podrijetla zaplijenjenog duhana i duhanskih proizvoda.

Članak 24.

Pomoć i suradnja: istraživanje i kazneni progon

1. Ugovorne stranke, sukladno svojem domaćem pravu, poduzimaju sve potrebne mjere, prema potrebi, za jačanje suradnje višestranim, regionalnim ili dvostranim sporazumima za sprječavanje, otkrivanje, istraživanje, progon i kažnjavanje fizičkih i pravnih osoba uključenih u nezakonitu trgovinu duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju.

2. Svaka ugovorna stranka osigurava da upravna, regulatorna, izvršna i druga tijela zadužena za borbu protiv nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima ili opremom za proizvodnju (uključujući, gdje je to dopušteno na temelju domaćeg prava, sudska tijela) surađuju i razmjenjuju relevantne informacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini unutar uvjeta propisanih domaćim pravom.

Članak 25.

Zaštita suvereniteta

1. Ugovorne stranke izvršavaju svoje obveze iz ovog Protokola na način sukladan načelima suverene jednakosti i teritorijalne cjelovitosti država te nemiješanja u unutarnje poslove drugih država.

2. Ništa sadržano u ovom Protokolu ne daje pravo ugovornoj stranci da na području druge države ostvaruje nadležnost i izvršava zadatke koji su rezervirani isključivo za tijela te druge države prema njezinom domaćem pravu.

Članak 26.

Nadležnost

1. Svaka ugovorna stranka usvaja one mjere koje mogu biti potrebne za uspostavu njezine nadležnosti nad kaznenim djelima određenima sukladno članku 14. kada je:

(a) kazneno djelo počinjeno na području te ugovorne stranke; ili

(b) kazneno djelo počinjeno na plovilu koje plovi pod zastavom te ugovorne stranke ili u letjelici registriranoj prema zakonima te ugovorne stranke u trenutku kada je kazneno djelo počinjeno.

2. Prema članku 25., stranka može također uspostaviti svoju nadležnost nad bilo kojim takvim kaznenim djelom kad je:

(a) kazneno djelo počinjeno na štetu te ugovorne stranke;

(b) kazneno djelo počinila osoba nacionalnosti te ugovorne stranke ili osoba bez državljanstva s uobičajenim boravištem/prebivalištem na njezinom području; ili

(c) kazneno djelo jedno je od onih utvrđenih sukladno članku 14. i počinjeno je izvan njezina područja s ciljem počinjenja nekog od kaznenih djela utvrđenih sukladno članku 14. unutar njezina područja.

3. U svrhu članka 30., svaka ugovorna stranka usvaja one mjere koje mogu biti potrebne za uspostavu njezine nadležnosti nad kaznenim djelima utvrđenima u skladu s člankom 14. kada je navodni počinitelj prisutan na njezinom području i ona ne izručuje takvu osobu isključivo na temelju toga što je ta osoba njezin državljanin.

4. Svaka ugovorna stranka uz to može usvojiti i one mjere koje mogu biti potrebne za uspostavu njezine nadležnosti nad kaznenim djelima utvrđenima sukladno članku 14., kada je navodni počinitelj prisutan na njezinu području i ona ga ne izruči.

5. Ako je ugovorna stranka koja ostvaruje svoju nadležnost prema stavku 1. ili 2. obaviještena ili je na drugi način saznala da jedna ili više drugih ugovornih stranaka vodi istragu, progon ili sudski postupak zbog istog ponašanja, nadležna tijela tih stranaka savjetuju se, prema potrebi, međusobno radi usklađivanja svojih postupaka.

6. Ne dovodeći u pitanje norme općeg međunarodnog prava, ovaj Protokol ne isključuje ostvarivanje bilo koje kaznene nadležnosti koju je neka ugovorna stranka uspostavila u skladu sa svojim domaćim pravom.

Članak 27.

Suradnja u provedbi zakona

1. Svaka ugovorna stranka usvaja, sukladno vlastitim domaćim pravnim i upravnim sustavima, učinkovite mjere za:

(a) poboljšanje i, prema potrebi, uspostavljanje komunikacijskih kanala između nadležnih tijela, agencija i službi kako bi se olakšala sigurna i brza razmjena informacija o svim aspektima kaznenih djela utvrđenih sukladno članku 14.;

(b) osiguravanje učinkovite suradnje među nadležnim tijelima, agencijama, carinom, policijom i drugim tijelima za provedbu zakona;

(c) suradnju s drugim ugovornim strankama u provođenju istraga u određenim slučajevima s obzirom na kaznena djela utvrđena sukladno članku 14. u vezi:

(i) identiteta, kretanja i aktivnosti osoba osumnjičenih za sudjelovanje u takvim djelima ili lokaciji drugih osoba od interesa;

(ii) kretanja prihoda od kaznenog djela ili imovine proizašle iz izvršenja takvih djela; te

(iii) kretanja imovine, opreme ili drugih sredstava korištenih ili namijenjenih za upotrebu u počinjenju takvih kaznenih djela;

(d) pružiti, prema potrebi, potrebne predmete ili količine supstanci radi analize ili istraživanja;

(e) olakšavanje učinkovite suradnje među nadležnim tijelima, agencijama i službama i promicanje razmjene osoblja i drugih stručnjaka, uključujući, ovisno o dvostranim sporazumima ili dogovorima između dotičnih ugovornih stranaka, postavljanje službenika za vezu;

(f) razmjenu relevantnih informacija s drugim strankama o posebnim sredstvima i metodama koje koriste fizičke ili pravne osobe u počinjenju takvih kaznenih djela, uključujući, gdje je primjenljivo, rute i načine prijevoza te korištenje lažnih identiteta, izmijenjenih ili lažnih dokumenata i drugim sredstvima za prikrivanje njihovih aktivnosti; i

(g) razmjenu relevantnih informacija i koordiniranje upravnih i drugih mjera koje se smatraju prikladnima u svrhu ranog otkrivanja kaznenih djela utvrđenih sukladno članku 14.

2. Radi provođenja ovog Protokola, ugovorne stranke razmatraju sklapanje dvostranih ili višestranih sporazuma ili dogovora o izravnoj suradnji između svojih agencija za provedbu zakona te ih, kada takvi sporazumi ili dogovori već postoje, izmjenjuju na odgovarajući način. U nedostatku takvih sporazuma ili dogovora između dotičnih stranaka, ugovorne stranke mogu uzeti u obzir ovaj Protokol kao temelj za suradnju za uzajamnu provedbu zakona u odnosu na kaznena djela obuhvaćena ovim Protokolom. Kad god je to prikladno, ugovorne stranke u potpunosti koriste sporazume ili dogovore, uključujući međunarodne ili regionalne organizacije, kako bi poboljšale suradnju svojih tijela zaduženih za provedbu zakona.

3. Ugovorne stranke nastoje surađivati u okviru svojih mogućnosti kako bi odgovorile na transnacionalnu nezakonitu trgovinu duhanskim proizvodima počinjenu korištenjem suvremene tehnologije.

Članak 28.

Uzajamna administrativna pomoć

U skladu sa svojim domaćim pravnim i administrativnim sustavima, ugovorne stranke pružaju jedne drugima, bilo na zahtjev ili na vlastitu inicijativu, informacije potrebne kako bi se osigurala pravilna primjena carinskih i drugih relevantnih zakona u sprječavanju, otkrivanju, istraživanju, progonu i borbi protiv nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima i opreme za proizvodnju. Ugovorne stranke spomenute informacije smatraju povjerljivima i za ograničenu upotrebu, osim ako je ugovorna stranka koja daje informacije drugačije navela. Takve informacije mogu uključivati:

(a) nove carinske i druge provedbene tehnike dokazane učinkovitosti;

(b) nove trendove, sredstva ili metode nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju;

(c) dobra za koja je poznato da su predmet nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju kao i detalji o opisu, pakiranju, prijevozu i skladištenju te metode korištene za ta dobra;

(d) fizičke ili pravne osobe za koje je poznato da su počinile ili sudjelovale u kaznenim djelima utvrđenima sukladno članku 14.; i

(e) bilo koji drugi podaci koji mogu pomoći određenim agencijama u procjeni rizika u svrhu kontrole i ostale svrhe izvršenja.

Članak 29.

Uzajamna pravna pomoć

1. Ugovorne stranke pružaju jedne drugima najširu mjeru uzajamne pravne pomoći u istragama, progonima i sudskim postupcima u vezi kaznenih djela utvrđenih sukladno članku 14. ovog Protokola.

2. Uzajamna pravna pomoć pruža se u najvećoj mogućoj mjeri u skladu s relevantnim zakonima, ugovorima, sporazumima i dogovorima ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen s obzirom na istrage, progone i sudske postupke u vezi s kaznenim djelima za koja se pravna osoba može smatrati odgovorna sukladno članku 15. ovog Protokola kod ugovorne stranke koja podnosi zahtjev.

3. Uzajamna pravna pomoć koja se pruža sukladno ovome članku može se zatražiti za bilo koju od sljedećih svrha:

(a) prikupljanje dokaza ili izjava od osoba;

(b) izvršavanje dostave sudskih dokumenata;

(c) izvršavanje pretresa i zapljena te zamrzavanja imovine;

(d) pregled objekata i lokacija;

(e) pružanje informacija, dokaznih materijala i vještačenja;

(f) pružanje originala ili ovjerenih kopija relevantnih dokumenata i zapisa, uključujući vladine, bankovne, financijske, korporativne ili poslovne evidencije;

(g) identifikaciju ili praćenje prihoda od kaznenih djela, imovine, predmeta ili ostalih stvari u evidencijske svrhe;

(h) olakšavanje dobrovoljnog pojavljivanja osoba u zemlji ugovornoj stranci koja upućuje zahtjev; i

(i) bilo koju drugu vrstu pomoći koja nije protivna domaćem pravu ugovorne stranke kojoj je podnesen zahtjev.

4. Ovaj članak ne utječe na obveze koje proizlaze iz bilo kojeg drugog ugovora, dvostranog ili višestranog, kojim se upravlja ili će upravljati, u cijelosti ili djelomično, uzajamnom pravnom pomoći.

5. Stavci 6. do 24. se na temelju reciprociteta primjenjuju na zahtjeve podnesene slijedom ovog članka ukoliko stranke u pitanju nisu obvezane ugovorom ili međuvladinim dogovorom o uzajamnoj pravnoj pomoći. Ako su stranke obvezane takvim ugovorom ili međuvladinim dogovorom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe tog ugovora ili međuvladinog dogovora osim ako se stranke slože da će se umjesto toga primijeniti stavci 6. do 24. Stranke se snažno potiču na primjenu ovih stavaka ako se njima olakšava suradnja.

6. Ugovorne stranke određuju središnje tijelo koje je odgovorno i ovlašteno za primanje zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć te ih izvršava ili prenosi nadležnim tijelima radi izvršenja. Kad ugovorna stranka ima posebno područje ili teritorij s odvojenim sustavom uzajamne pravne pomoći, ona može odrediti zasebno središnje tijelo koje ima istu funkciju za

tu regiju ili područje. Središnja tijela dužna su osigurati brzo i ispravno izvršavanje ili prosljeđivanje zaprimljenih zahtjeva. U slučajevima gdje središnje tijelo proslijedi zahtjev tijelu nadležnom za njegovo izvršenje, potiče se brzo i ispravno izvršenje zahtjeva od strane tog nadležnog tijela. Svaka ugovorna stranka obavještava voditelja Tajništva konvencije u trenutku kada središnje tijelo određeno za tu svrhu pristupi, prihvati, odobri, formalno potvrdi ili ratificira ovaj Protokol. Prosljeđivanje zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć i sva povezana komunikacija između središnjih tijela koja su odredila ugovorne stranke. Ovaj uvjet ne dovodi u pitanje pravo ugovorne stranke da zatraži da se takvi zahtjevi i priopćenja dostave diplomatskim putem i, u hitnim slučajevima, kada su ugovorne stranke suglasne, preko odgovarajućih međunarodnih organizacija, ako je moguće.

7. Zahtjevi se podnose pisanim putem ili, gdje je to moguće, bilo kojim sredstvom koje može proizvesti pisani zapis, na jeziku prihvatljivom ugovornoj stranci kojoj se podnosi zahtjev pod uvjetima koji omogućuju toj ugovornoj stranci da ustanovi autentičnost. O jeziku ili jezicima koje pojedina ugovorna stranka prihvaća obavještava se voditelj Tajništva konvencije u trenutku pristupanja, prihvaćanja, odobrenja, formalne potvrde ili ratifikacije ovog Protokola. U hitnim okolnostima, i kada je to dogovoreno između ugovornih stranaka, zahtjevi se mogu podnijeti i usmeno, ali se odmah potvrđuju pisanim putem.

8. Zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć sadržava:

(a) identitet tijela koje podnosi zahtjev;

(b) predmet i prirodu istrage, progona ili sudskog postupka povezanog sa zahtjevom te ime i funkciju tijela koje provodi tu istragu, progon ili postupak;

(c) sažetak bitnih činjenica, osim za zahtjeve u pogledu uručenja sudskih dokumenata;

(d) opis tražene pomoći i detalje o bilo kojem određenom postupku koji ugovorna stranka koja ponosi zahtjev želi slijediti;

(e) gdje je moguće, identitet, lokaciju i nacionalnost osobe u pitanju;

(f) svrhu za koju se traže dokazi, informacije ili djelovanje;

(g) odredbe domaćeg prava koje se odnose na kazneno djelo ili kaznu za isto.

9. Ugovorna stranka kojoj je podnesen zahtjev može zatražiti dodatne informacije kada se to čini potrebnim za izvršenje zahtjeva u skladu s njezinim domaćim pravom ili kada to može olakšati izvršenje.

10. Zahtjev se izvršava u skladu s domaćim pravom ugovorne stranke koja ga je zaprimila i u mjeri koja nije protivna njezinom domaćem pravu i gdje je moguće, u skladu s postupcima navedenima u zahtjevu.

11. Ugovorna stranka koja podnosi zahtjev ne prenosi niti ne koristi informacije ili dokaze koje je dobila od ugovorne stranke kojoj je podnijela zahtjev za istrage, progone ili sudske postupke osim onih navedenih u zahtjevu bez prethodnog odobrenja stranke kojoj je zahtjev podnesen. Ništa sadržano u ovom stavku ne sprječava ugovornu stranku koja podnosi zahtjev od otkrivanja informacije ili dokaza koji okrivljenika oslobađaju krivnje tijekom postupka. U potonjem slučaju, ugovorna stranka koja podnosi zahtjev obavještava ugovornu stranku kojoj je zahtjev podnesen prije otkrivanja informacije ili dokaza te se, ako je to zatraženo, savjetuje s ugovornom strankom kojoj je zahtjev podnesen. Ako, u iznimnom slučaju, prethodna obavijest nije moguća, ugovorna stranka koja podnosi zahtjev obavješćuje ugovornu stranku kojoj je zahtjev podnesen o otkrivanju informacija ili dokaza čim prije moguće.

12. Ugovorna stranka koja podnosi zahtjev može zatražiti od ugovorne stranke kojoj podnosi

zahtjev da drži u tajnosti činjenicu i sadržaj zahtjeva, osim do mjere potrebne za izvršenje zahtjeva. Ako ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen ne može ispuniti zahtjev o povjerljivosti, bez odlaganja o tome obavješćuje ugovornu stranku koja je podnijela zahtjev.

13. Gdje god je to moguće i u skladu s temeljnim načelima domaćeg prava, kada je pojedinac na području jedne stranke i mora se saslušati kao svjedok ili vještak pred sudskim tijelima druge stranke, prva stranka može, na zahtjev druge, dopustiti da se saslušanje održi putem videokonferencije ako za pojedinca u pitanju nije moguće ili poželjno da se osobno pojavi na području stranke koja je podnijela zahtjev. Stranke mogu dogovoriti da saslušanje provede sudsko tijelo stranke koja je podnijela zahtjev uz nazočnost sudskog tijela stranke kojoj je zahtjev podnesen.

14. Uzajamna pravna pomoć može se odbiti:

(a) ako zahtjev nije podnesen u skladu s ovim člankom;

(b) ako ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen smatra da bi ispunjenje zahtjeva moglo dovesti u pitanje njezin suverenitet, sigurnost, javni poredak ili druge bitne interese;

(c) ako tijelima ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen domaće zakonodavstvo zabranjuje izvršenje tražene radnje s obzirom na bilo koje slično kazneno djelo, bilo ono predmetom istrage, progona ili sudskog postupka u njihovoj nadležnosti;

(d) kada zahtjev uključuje zločin za koji je maksimalna kazna u ugovornoj stranci kojoj je zahtjev podnesen manja od dvije godine zatvora ili nekog drugog oblika lišavanja slobode ili, ako bi, prema prosudbi ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen, pružanje pomoći predstavljalo teret za njezine resurse koji nije proporcionalan težini zločina o kojem se radi; ili

(e) ako bi odobrenje zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć bilo protivno zakonskom sustavu ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen.

15. Za svako odbijanje pružanja uzajamne pravne pomoći moraju se pružiti razlozi.

16. Ugovorna stranka ne odbija pružanje uzajamne pravne pomoći sukladno ovom članku na temelju bankovne tajne.

17. Ugovorne stranke ne mogu odbiti zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć samo na temelju toga što kazneno djelo o kojem se radi uključuje i fiskalna pitanja.

18. Ugovorne stranke mogu odbiti pružanje uzajamne pravne pomoći u skladu s ovim člankom na temelju nepostojanja dvostruke kažnjivosti. No, ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen može, kada to smatra prikladnim, pružiti pomoć, do mjere koju sama odabere, bez obzira na to da li bi se ponašanje u pitanju smatralo kaznenim djelom prema njezinim domaćim zakonima.

19. Ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen izvršava zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć što je prije moguće i maksimalno vodi računa o svim rokovima koje je predložila ugovorna stranka koja je podnijela zahtjev, a za koje su dani i razlozi, po mogućnosti u samom zahtjevu. Ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen odgovara na opravdane zahtjeve ugovorne stranke koja je podnijela zahtjev u vezi napretka u rješavanju zahtjeva. Ugovorna stranka koja podnosi zahtjev bez odgode obavještava ugovornu stranku kojoj je zahtjev podnesen u slučaju ako zatražena pomoć više nije potrebna.

20. Ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen može odgoditi uzajamnu pravnu pomoć ako ona omeće tijek istrage, progona ili sudskog postupka.

21. Prije odbijanja zahtjeva sukladno stavku 14. ili odgode njegovog izvršenja sukladno

stavku 20., stranka kojoj je zahtjev podnesen savjetuje se s ugovornom strankom koja je podnijela zahtjev kako bi se razmotrila mogućnost odobrenja pomoći pod uvjetima koje ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen smatra potrebnima. Ako ugovorna stranka koja je podnijela zahtjev prihvati pomoć prema tim uvjetima, ti se uvjeti poštuju.

22. Redovne troškove izvršenja zahtjeva snosi ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen, osim ako nije drugačije dogovoreno. Ako su potrebni ili će biti potrebni znatniji ili izvanredni troškovi za izvršenje zahtjeva, ugovorne se stranke savjetuju kako bi odredile uvjete prema kojima će se zahtjev izvršiti kao i način na koji će se troškovi pokriti.

23. U slučaju postojanja zahtjeva, ugovorna stranka kojoj je podnesen zahtjev:

(a) pruža stranci koja je podnijela zahtjev kopije vladinih evidencija, dokumenata ili informacija u njenom posjedu koje su prema njezinom domaćem pravu dostupne javnosti; i

(b) može, prema vlastitom nahođenju, pružiti ugovornoj stranci koja je podnijela zahtjev cjelovite, djelomične ili u mjeri koju smatra prikladnom, kopije svih vladinih evidencija, dokumenata ili informacije u njenom posjedu koje su prema njezinom domaćem pravu dostupne javnosti.

24. Ugovorne stranke prema potrebi razmatraju mogućnost sklapanja dvostranih ili višestranih sporazuma ili dogovora koji bi služili svrsi, dali praktični učinak ili unaprijedili odredbe ovog članka.

Članak 30.

Izručenje

1. Ovaj članak primjenjuje se na kaznena djela utvrđena sukladno članku 14. ovog Protokola ako:

(a) osoba koja je predmet zahtjeva za izručenje nalazi se na području ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen;

(b) kazneno djelo za koje se traži izručenje kažnjivo je prema domaćem pravu ugovorne stranke koja je podnijela zahtjev i ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen; i

(c) kazneno djelo kažnjivo je maksimalnom kaznom zatvora ili nekog drugog oblika lišavanja slobode od najmanje četiri godine ili težom kaznom ili kraćim trajanjem koje je dogovoreno među ugovornim strankama sukladno dvostranim ili višestranim ugovorima ili drugim međunarodnim sporazumima.

2. Svako od kaznenih djela na koja se primjenjuje ovaj članak smatra se da pripada kaznenim djelima koja podliježu izručenju u svakom ugovoru o izručenju koji postoji između ugovornih stranaka. Ugovorne se stranke obvezuju uključiti takva kaznena djela koja podliježu izručenju u svaki ugovor o izručenju koji će međusobno sklopiti.

3. Ako ugovorna stranka koja uvjetuje izručenje postojanjem ugovora primi zahtjev za izručenje od druge ugovorne stranke s kojom nema ugovor o izručenju, ona može smatrati ovaj Protokol pravnim temeljem za izručenje u odnosu na bilo koje kazneno djelo na koje se ovaj članak odnosi.

4. Ugovorne stranke koje ne uvjetuju izručenje postojanjem ugovora međusobno priznaju kaznena djela na koja se odnosi ovaj članak kao kaznena djela koja podliježu izručenju.

5. Izručenje podliježe uvjetima predviđenima domaćim pravom ugovorne stranke kojoj je podnesen zahtjev ili važećim sporazumima o izručenju, uključujući, među ostalim, odredbe u vezi s minimalnom kaznom za izručenje i razloge zbog kojih stranka kojoj je zahtjev podnesen može odbiti izručenje.

6. Ugovorne stranke, sukladno svojem domaćem pravu, nastoje ubrzati postupak izručenja i pojednostavniti dokazne zahtjeve u vezi s izručenjem u odnosu na sva kaznena djela na koja se ovaj članak odnosi.

7. Ugovorna stranka na čijem se području nalazi navodni počinitelj, ako ne izruči takvu osobu zbog kaznenog djela na koje se ovaj članak odnosi samo na temelju toga što je ta osoba njezin državljanin, na zahtjev ugovorne stranke koja traži izručenje dužna je dostaviti slučaj bez nepotrebnog odlaganja svojim nadležnim tijelima radi progona. Ta su tijela dužna donijeti odluku i voditi svoje postupke na isti način kao u slučaju bilo kojeg drugog djela slične prirode na temelju domaćeg prava te ugovorne stranke. Dotične ugovorne stranke međusobno surađuju osobito u proceduralnim i dokaznim aspektima, kako bi se osigurala učinkovitost procesuiranja.

8. Kad je ugovornoj stranci prema domaćem zakonu dopušteno izručiti ili na drugi način predati jednog od svojih državljana samo pod uvjetom da će ta osoba biti vraćena toj ugovornoj stranci na izvršenje kazne dodijeljene kao rezultat suđenja ili postupka za koji je traženo izručenje ili predaja te osobe, a ta ugovorna stranka i ugovorna stranka koja traži izručenje te osobe slažu se s tom opcijom i drugim uvjetima koje mogu smatrati prikladnima, takvo uvjetno izručenje ili predaja dovoljni su za ispunjenje obveze iz stavka 7.

9. Ako je izručenje, traženo u svrhu izvršenja kazne, odbijeno zato što je tražena osoba državljanin ugovorne stranke kojoj je zahtjev podnesen, ugovorna stranka koja je podnijela zahtjev, ako njezino domaće pravo to dopušta i ako je u skladu sa zahtjevima tog zakona, nakon primjene stranke koja je podnijela zahtjev, razmatra izvršenje kazne koja je izrečena prema domaćem pravu ugovorne stranke koja je podnijela zahtjev ili preostalog dijela kazne.

10. Svakoj osobi protiv koje se provodi postupak u vezi s bilo kojim od kaznenih djela na koja se odnosi ovaj članak zajamčeno je pravedno postupanje u svim fazama postupka, uključujući uživanje svih prava i jamstava koje predviđa domaće pravo ugovorne stranke na čijem se području ta osoba nalazi.

11. Ništa sadržano u ovome Protokolu ne tumači se kao nametanje obveze izručenja ako ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen ima utemeljene razloge za vjerovanje da je zahtjev podnesen u svrhu procesuiranja ili kažnjavanja neke osobe na temelju njezinog spola, rase, vjerskog opredjeljenja, nacionalnosti, etničke pripadnosti ili političkih uvjerenja ili da bi odobrenje zahtjeva dovelo položaj te osobe u pitanje zbog bilo kojeg od navedenih razloga.

12. Ugovorne stranke ne smiju odbiti zahtjev za izručenje samo na temelju toga što određeno kazneno djelo uključuje i fiskalna pitanja.

13. Prije odbijanja izručenja, ugovorna stranka kojoj je podnesen zahtjev se, gdje je prikladno, savjetuje s ugovornom strankom koja je podnijela zahtjev kako bi joj pružila dovoljno mogućnosti za predstavljanje svojih mišljenja i da dostavi informacije kojima potkrjepljuje svoje tvrdnje.

14. Ugovorne stranke nastoje zaključivati dvostrane ili višestrane sporazume ili dogovore za provođenje ili poboljšanje učinkovitosti izručenja. Tamo gdje su ugovorne stranke vezane postojećim ugovorom ili međuvladinim dogovorom primjenjuju se odgovarajuće odredbe tog ugovora ili međuvladinog dogovora osim ako se ugovorne stranke dogovore da će primijeniti stavke 1. do 13. umjesto toga.

Članak 31.

Mjere za osiguravanje izručenja

1. U skladu s domaćim pravom i svojim međunarodnim ugovorima o izručenju, ugovorna stranka kojoj je zahtjev podnesen može, nakon što se uvjerila da to zahtijevaju okolnosti i da su hitne te na zahtjev ugovorne stranke koja podnosi zahtjev, privesti osobu čije se izručenje traži i koja se nalazi na njenom području ili poduzeti druge odgovarajuće mjere kako bi osigurala prisutnost te osobe pri postupku izručenja.

2. Ugovorna stranka koja je podnijela zahtjev obavještava se o mjerama poduzetima u skladu sa stavkom 1., prema potrebi i bez odgode.

3. Svaka osoba prema kojoj se poduzimaju mjere u skladu sa stavkom 1. ima pravo:

(a) bez odlaganja stupiti u vezu s najbližim odgovarajućim predstavnikom države čije je ta osoba državljanin ili, ako je ta osoba bez državljanstva, države u čijem području ta osoba ima uobičajeno boravište/prebivalište; i

(b) na posjetu predstavnika te države.

DIO ŠESTI: IZVJEŠĆIVANJE

Članak 32.

Izvješćivanje i razmjena informacija

1. Svaka ugovorna stranka dostavlja Skupštini ugovornih stranaka, preko Tajništva konvencije, periodična izvješća o svojoj provedbi ovog Protokola.

2. Oblik i sadržaj takvih izvještaja određuje Skupština ugovornih stranaka. Ta izvješća dio su redovnog instrumenta izvješćivanja Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

3. Sadržaj periodičnih izvješća iz stavka 1., među ostalim, određuje se s obzirom na sljedeće:

(a) informacije o zakonskim, izvršnim, upravnim ili drugim mjerama poduzetim za provedbu ovog Protokola;

(b) informacije, ako je primjenljivo, o bilo kakvim ograničenjima ili preprekama s kojima se susrelo u provedbi ovog Protokola te o mjerama poduzetim za nadilaženje tih prepreka;

(c) informacije, ako je primjenljivo, o financijskoj i tehničkoj pomoći koja je pružena, primljena, ili zatražena za aktivnosti povezane s ukidanjem nezakonite trgovine duhanskim proizvodima; i

(d) informacije navedena u članku 20.

U onim slučajevima gdje su relevantni podaci već prikupljeni u sklopu sustava za izvješćivanje

Skupštine ugovornih stranaka, podatke nije potrebno ponovno prikupljati.

4. Skupština ugovornih stranaka, sukladno članku 33. i 36., razmatra dogovore oko pomoći ugovornim strankama zemljama u razvoju i ugovornim strankama s gospodarstvima u tranziciji, na njihov zahtjev, u ispunjavanju obaveza iz ovog članka.

5. Izvješćivanje informacija prema tim člancima u skladu je s nacionalnim zakonom u pitanjima povjerljivosti i privatnosti. Ugovorne stranke štite, kao što je međusobno dogovoreno, sve povjerljive informacije koje su izviještene ili razmijenjene.

DIO SEDMI: INSTITUCIONALNI DOGOVORI I FINANCIJSKI RESURSI

Članak 33.

Skupština ugovornih stranaka

1. Ovim Protokolom uspostavlja se Skupština ugovornih stranaka. Prvu sjednicu Skupštine ugovornih stranaka saziva Tajništvo konvencije netom prije ili odmah nakon sljedeće redovne sjednice Konferencije ugovornih stranaka nakon stupanja na snagu ovog Protokola.

2. Nakon toga, redovne sjednice Skupštine ugovornih stranaka saziva Tajništvo konvencije, netom prije ili odmah nakon redovnih sjednica Konferencije ugovornih stranaka.

3. Izvanredne sjednice Skupštine ugovornih stranaka održavaju se onda kada to Skupština ugovornih stranaka smatra potrebnim ili na pisani zahtjev bilo koje ugovorne stranke, uz uvjet da, u roku od šest mjeseci od primanja obavijesti od Tajništva konvencije barem jedna trećina ugovornih stranaka podupre taj zahtjev.

4. Pravila postupka i financijska pravila Konferencije stranaka Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom primjenjuje se, *mutatis mutandis*, na Skupštinu stranaka osim ako Skupština ugovornih stranaka odluči drugačije.

5. Skupština ugovornih stranaka redovno revidira provedbu Protokola i donosi potrebne odluke za unaprjeđenje učinkovite provedbe.

6. Skupština ugovornih stranaka odlučuje o mjeri i sustavu dobrovoljnih doprinosa ugovornih stranaka Protokola za djelovanje Protokola kao i o drugim mogućim resursima za njegovu provedbu.

7. Na svakoj redovnoj sjednici, Skupština ugovornih stranaka konsenzusom prihvaća proračun i plan rada za financijsko razdoblje do iduće redovne sjednice, koji su različiti od proračuna i plana rada Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

Članak 34.

Tajništvo

1. Tajništvo konvencije Tajništvo je ovog Protokola.

2. Funkcije Tajništva konvencije s obzirom na njegovu ulogu tajništva ovog Protokola su:

(a) priprema sjednica Skupštine ugovornih stranaka i svih pomoćnih tijela kao i radnih skupina i drugih tijela koja je uspostavila Skupština ugovornih stranaka te im pružiti potrebne usluge;

(b) primiti, analizirati, odaslati i dati povratnu informaciju dotičnim ugovornim strankama prema potrebi i Skupštini ugovornih stranaka o izvješćima koje je zaprimilo sukladno ovom Protokolu te olakšati razmjenu informacija između ugovornih stranaka;

(c) na zahtjev pružiti potporu ugovornim strankama, posebice ugovornim strankama zemljama u razvoju i ugovornim strankama s gospodarstvima u tranziciji, u prikupljanju, priopćivanju i razmjeni potrebnih informacija u skladu s odredbama ovog Protokola te pomoć u prepoznavanju dostupnih resursa za olakšanje provedbe obveza prema ovom Protokolu;

(d) pripremiti izvješća o svojim aktivnostima prema ovom Protokolu pod vodstvom Skupštine ugovornih stranaka te za dostavu Skupštini ugovornih stranaka;

(e) osigurati, pod vodstvom Skupštine ugovornih stranaka, potrebnu koordinaciju s nadležnim međunarodnim i regionalnim međuvladinim organizacijama i drugim tijelima;

(f) sklopiti, pod vodstvom Skupštine ugovornih stranaka, one upravne ili ugovorne dogovore koji bi mogli biti potrebni za učinkovito obavljanje njegovih funkcija kao tajništva ovog Protokola;

(g) primiti i pregledati prijave međuvladinih i nevladinih organizacija koje žele biti akreditirane kao promatrači Skupštine ugovornih stranaka, osiguravajući pritom da nisu povezane s duhanskom industrijom te predstaviti pregledane prijave Skupštini ugovornih stranaka na razmatranje; i

(h) izvršavati ostale dužnosti tajništva određene ovim Protokolom i sve ostale dužnosti koje bi mogla odrediti Skupština ugovornih stranaka.

Članak 35.

Odnosi između Skupštine ugovornih stranaka i međuvladinih organizacija

Kako bi se osigurala tehnička i financijska suradnja za postizanje cilja ovog Protokola, Skupština ugovornih stranaka može zatražiti suradnju nadležnih međunarodnih i regionalnih međuvladinih organizacija, uključujući financijske institucije i institucije za razvoj.

Članak 36.

Financijski resursi

1. Ugovorne stranke prepoznaju važnu ulogu koju financijski resursi igraju u postizanju cilja ovog Protokola te priznaju važnost članka 26. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom za postizanje ciljeva te konvencije.

2. Svaka ugovorna stranka pruža financijsku podršku u skladu sa svojim nacionalnim aktivnostima namijenjenima za postizanje cilja ovog Protokola, sukladno nacionalnim planovima, prioritetima i programima.

3. Ugovorne stranke promiču, kako je prikladno, korištenje dvostranih, regionalnih, subregionalnih i drugih višestranih kanala za osiguravanje sredstava za jačanje sposobnosti stranaka zemalja u razvoju i stranaka s gospodarstvima u tranziciji kako bi se postigli ciljevi ovog Protokola.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 18., ugovorne stranke se potiču, sukladno nacionalnim pravima i politikama i gdje je to primjenljivo, na korištenje sve zaplijenjene imovinske koristi proizašle iz nezakonite trgovine duhanom, duhanskim proizvodima i opremom za proizvodnju za postizanje ciljeva iznesenih u ovom Protokolu.

5. Ugovorne stranke predstavljene u relevantnim regionalnim i međunarodnim međuvladinim organizacijama te financijskim institucijama i institucijama za razvoj potiču ta tijela na pružanje financijske pomoći ugovornim strankama zemljama u razvoju i ugovornim strankama s gospodarstvima u tranziciji kako bi im se pomoglo u ispunjivanju njihovih obveza iz ovog Protokola, bez ograničavanja prava sudjelovanja unutar tih organizacija.

6. Ugovorne stranke suglasne su u sljedećemu:

(a) kako bi se pomoglo strankama u ispunjivanju njihovih obveza iz ovog Protokola, svi potencijalni i postojeći resursi dostupni za aktivnosti povezane s ciljem ovog Protokola trebaju se mobilizirati i iskoristiti za dobrobit svih ugovornih stranaka,

posebice ugovornih stranaka zemalja u razvoju i stranaka s gospodarstvima u tranziciji; i

(b) Tajništvo konvencije savjetuje stranke zemlje u razvoju i stranke s gospodarstvima u tranziciji, na zahtjev, o raspoloživim resursima za financiranje kako bi se olakšala provedba njihovih obaveza iz ovog Protokola.

7. Ugovorne stranke mogu zatražiti da duhanska industrija snosi sve troškove povezane s obvezama pojedine ugovorne stranke za postizanje ciljeva ovog Protokola, u skladu s člankom 5.3. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

8. Ugovorne stranke nastoje, sukladno svojem domaćem pravu, postići samofinanciranje provedbe Protokola uključujući kroz ubiranje poreza i ostalih oblika naknada na duhanske proizvode.

DIO OSMI: RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 37.

Rješavanje sporova

Rješavanje sporova između ugovornih stranaka koji se tiču tumačenja ili primjene ovog Protokola uređeno je člankom 27. Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

DIO DEVETI: RAZVOJ PROTOKOLA

Članak 38.

Izmjene ovog Protokola

1. Svaka ugovorna stranka može predložiti izmjene ovog Protokola.

2. Izmjene ovog Protokola razmatraju se i donose na Skupštini ugovornih stranaka. Tekst svake predložene izmjene ovog Protokola Tajništvo konvencije dostavlja ugovornim strankama barem šest mjeseci prije sjednice na kojoj će biti predloženo njegovo donošenje. Tajništvo konvencije dostavlja predložene izmjene i potpisnicima ovog Protokola te Depozitaru u informativne svrhe.

3. Ugovorne stranke poduzimaju sve mjere kako bi se sporazum postigao konsenzusom za svaku predloženu izmjenu ovog Protokola. Ako se iscrpe svi napori za postizanje konsenzusa, a sporazum nije postignut, ta izmjena se još može usvojiti tročetvrtinskom većinom glasova ugovornih stranaka koje su prisutne i glasaju na toj sjednici. U svrhu ovog članka, „ugovorne stranke koje su prisutne i glasaju” znači ugovorne stranke koje su prisutne i daju pozitivan ili negativan glas. Svaku donesenu izmjenu Tajništvo konvencije priopćuje Depozitaru, koji će ju proslijediti svim strankama na prihvaćanje.

4. Instrumenti prihvaćanja izmjena pohranjeni su kod Depozitara. Svaka izmjena donesena u skladu sa stavkom 3. za one ugovorne stranke koje su je prihvatile stupa na snagu devedesetog dana od datuma kada je Depozitar primio instrument prihvaćanja od barem dvije trećine ugovornih stranaka.

5. Izmjena stupa na snagu za sve ostale stranke devedesetog dana od datuma kada je ta stranka pohranila svoj instrument prihvaćanja te izmjene kod Depozitara.

Članak 39.

Usvajanje i izmjena priloga ovome Protokolu

1. Svaka ugovorna stranka može dati prijedloge za prilog ovome Protokolu i može predložiti izmjene priloga ovome Protokolu.

2. Prilozi su ograničeni na popise, obrasce i bilo koji drugi opisni materijal povezan s proceduralnim, znanstvenim, tehničkim ili upravnim pitanjima.

3. Prilozi ovome Protokolu i izmjene na njih predlažu se, usvajaju i stupaju na snagu u skladu s postupkom opisanim u članku 38.

DIO DESETI: FINALNE ODREDBE

Članak 40.

Rezerve

Nisu dopuštene nikakve rezerve na ovaj Protokol.

Članak 41.

Povlačenje

1. U bilo kojem trenutku nakon dvije godine od datuma na koji je ovaj Protokol stupio na snagu za

ugovornu stranku, ta ugovorna stranka može se povući iz Protokola dajući pisanu obavijest Depozitaru.

2. Svako takvo povlačenje stupa na snagu po isteku od godine dana kako je depozitar primio obavijest o povlačenju ili nekog kasnijeg datuma koji je naznačen u obavijesti o povlačenju.

3. Smatrat će se da se svaka stranka koja se povlači iz Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom povukla i iz ovog Protokola sa stupanjem na snagu na isti datum kao i povlačenje iz Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom.

Članak 42.

Pravo na glasanje

1. Svaka stranka ovog Protokola ima jedan glas, osim kako je navedeno u odredbama stavka 2.

2. Regionalne organizacije za gospodarsku integraciju u pitanjima u njihovoj nadležnosti koriste se svojim pravom glasovanja s brojem glasova jednakim broju svojih država članica koje su ugovorne stranke ovog Protokola. Takva organizacija ne koristi svoje pravo glasovanja ako neka od njezinih država članica koristi svoje pravo i obrnuto.

Članak 43.

Potpisivanje

Ovaj će Protokol biti otvoren za potpisivanje svim ugovornim strankama Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom u sjedištu Svjetske zdravstvene organizacije u Ženevi od 10. do 11. siječnja 2013. te nakon toga u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku do 9. siječnja 2014.

Članak 44.

Ratifikacija, prihvaćanje, odobravanje, službena potvrda ili pristupanje

1. Ovaj Protokol podliježe ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupanju država te službenoj potvrdi ili pristupanju regionalnih organizacija za gospodarsku integraciju koje su ugovorne stranke Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom. Bit će otvoren za pristupanje od dana nakon datuma na koji se Protokol zatvara za potpisivanje. Instrumenti ratifikacije, prihvaćanja, odobravanja, službene potvrde ili pristupanja bit će pohranjeni kod Depozitara.

2. Svaku regionalnu organizaciju za gospodarsku integraciju koja postane ugovorna stranka bez da je bilo koja od njezinih država članica stranka vezana je svim obvezama iz ovog Protokola. U slučaju organizacija kod kojih je jedna ili više država članica ugovorna stranka, ta organizacija i njezine države članice odlučuju o svojim odgovornostima za izvršenje svojih obveza iz ovog Protokola. U takvim slučajevima, organizacija i njezine države članice ne mogu ostvarivati prava iz ovoga Protokola istovremeno.

3. Regionalne organizacije za gospodarsku integraciju navode opseg svojih nadležnosti u odnosu na pitanja koja obuhvaća ovaj Protokol u svojim instrumentima službene potvrde ili u svojim instrumentima pristupanja. Te organizacije također obavješćuju Depozitara, koji potom obavješćuje ugovorne stranke, o svim značajnim izmjenama u opsegu njihovih nadležnosti.

Članak 45.

Stupanje na snagu

1. Ovaj Protokol stupa na snagu devedesetog dana od datuma pohrane četrdesetog instrumenta ratifikacije, prihvata, odobrenja, službene potvrde ili pristupanja kod Depozitara.

2. Za svaku ugovornu stranku Okvirne konvencije WHO-a o nadzoru nad duhanom koja ratificira, prihvati, odobri ili službeno potvrdi ovaj Protokol ili mu pristupi nakon stupanja na snagu uvjeta iz stavka 1., ovaj Protokol stupa na snagu devedesetog dana od datuma deponiranja njezina instrumenta ratifikacije, prihvata, odobrenja, pristupanja ili službene potvrde.

3. U svrhu ovog članka, svaki instrument koji deponira neka od regionalnih organizacija za gospodarsku integraciju ne računa se kao dodatan uz one koje polože države članice te organizacije.

Članak 46.

Depozitar

Glavni tajnik Ujedinjenih naroda depozitar je ovog Protokola.

Članak 47.

Vjerodostojni tekstovi

Izvornik ovog Protokola, čiji su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski tekstovi jednako vjerodostojni, pohranjuje se kod Glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.